XIX. évf. 282 sz. 1942 december 16 szerda Ára: 12 fillér

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZAGI NAPLÓ

Előfizetési ár: havonta 3 pengő, negyedévre 8.70 pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér

A vágólegények szíve

Néhány hettel ezelőtt megható esküvő volt Szentetornya kozsegben. Tóth György sulyosan rokkant honvéd és menyasszonya, Havancsák Maria esküdtek egymásnak örök hűséget. Tóth György két karját és szemevilágát áldozta fel a messze harctéren hazájáért és hűséges menyasszonya változatlan hűséggel kitartott mellette. „Karod helyett karod, szemedvilága helyett szemed leszek" — mondotta és valóban ölelő karjaiban kísérte vőlegényét a templomba.

A honvéd áldozatvállalása, a magyar leány hazafias érzésektől áthatott hűsége nyert gyönyörű és megható szimbólumot a szentetornyai esküvőben, melynek leírása mélyen megindította a debreceni társadalmat is. Azóta egymásután érkeznek lapunkhoz az adományok Tóth Györgyék **naszajándékára,** melyeket kiadóhivatalunk nyomban továbbít címükre.

Minden egyes adomány nemes szívre, mélyen emberi gondolkodásra vall, de ezenfelül ragyogóan **példázza a magyar társadalom együttérzését azokkal a hős fiainkkal, kik életüket, vagy mint jelen esetben testi épségüket áldozták a hazáért.**

Ennek az együttérzésnek és magyar szívre valló felfogásnak tanujelét adják sokan a társadalom különböző rétegeiből. Mégis, külön is kiemelünk egy nagyobb összegű adományt, mely tegnap érkezett Tóth Györgyék számára lapunkhoz.

A debreceni vágólegények nentes csoportja küldött be háromszáz pengőt Tóth Györgyék részére és adományukhoz a következő levelet mellékelték Tóth Györgyék címére:

Kedves honvéd bajtársunk!

A legnagyobb tisztelettel hódolunk előtted, aki szeretett hazánkért áldoztad egészségedet, testi épségedet.

Szeretettel köszöntjük kedves jeleségedet, amiért oly önzetlen nagy szeretettel kitart veled.

Isten áldását kérjük rátok, egyben boldog Karácsonyt kívánunk Nektek.

A debreceni vágólegények hentes csoportja.

Egyszerű szavak, melyek mégis úgy muzsikálnak szivünkben, mint a legszebb költői alkotások. Mert szív, igaz magyar szív és résztvevő lélek mutatkozik meg bennük.

A vágólegények mestersége és dolga, munkája nem olyan, ami romantikus hajlandóságot, vagy szentimentális érzéseket ébresztene. Nem olyan, amely ellágyulásokra is időt adna. De ime **a vágólegények kemény külsője mögött igazi érző szív, jó magyar szív dobog. Szívüket,** lelkűket **kitárják a honszeretet,** az áldozatkészség, a szeretet, hűség szent érzelmei előtt.

Jó feljegyezni az ilyen tisztán ragyogó szép jelenségeket, jó meglátni az emberi szivet. Jó megállapítani, milyen mélyen gyökerezik az emberekben a **magyar testvéri érzés, a magyar bajtársi gondolat.**

Ez nyujt reményt arra, hogy a mai világégésből, a zúgó viharokból, a megpróbáltató sulyos időkből a magyarra jobb és testvéribb jövő születik meg.

Rommel legújabb hadműveletei az afrikai tengelyerők fokozására és összevonására irányulnak

A négus „hadat üzent" Olasz- és Németországnak, Japánnak

A Don középső szakaszan magyar és olasz kötelékek visszaverték a szovjet valamennyi előretörését

Az északafrikai harctér felé fordul most ismét a figyelem. Több felől érkezett hír az ottani hadifejleményekről.

A német és olasz hadijelentés azt közli, hogy Kirenaika nyugati részében hétfőn heves harcokra került sor és hozzáteszi, hogy a harcok számbeli fölényben, illetve harci eszközök tekintetében fölényben levő ellenséggel folynak.

Berlini katonai körökben azt közlik, hogy a kirenaikai csaták az El-Agheila melletti állásokban folytak le.

Kairói jelentés szerint az arcvonalról érkező hírekből az tűnik ki, hogy Rommel mozgási szabadságát megőrizve olykép irányítja csapatait, hogy azok ne nyujtsanak támadási célokat az angoloknak. A brit csapatok számára egyre súlyosabb feladatot jelent az utánpótlás és főként a vízzel való ellátás. A Szirtisz-öböl mentén egyáltalán nem található ivóvíz és Montgomery ezért a rendelkezésre álló járműveknek csaknem felét kénytelen a vízellátás céljaira felhasználni.

Berlini jelentés szerint Rommel csapatainak hadmozdulatairól egy szó sem esik a német fővárosban, ahol csak arra mutatnak rá, hogy a kirenaikai harcoknál változatlanul sivatagi háborúról van szó, amelyben óráról órára változhatik és változik is a taktika. Rommel vezértábornagy — úgy vélik — főfigyelmét arra fordítja, hogy a saját utánpótlási vonalait a lehetőség szerint megrövidítse, az ellenségét pedig minél jobban meghosszabbítsa és ezzel minél súlyosabb feladatok elé állítsa. Általában úgy vélik, hogy Rommel visszatért a mozgóharc taktikájához.

A 8. brit hadsereg új offenzivájáról a hivatalos kairói jelentés annyit közöl, hogy a támadás Mersa Bregánál, El Agheilától 25 kilométerre keletre történt. Ismeretes, hogy itt voltak Rommel előretolt állásai, míg hadseregeinek zöme ettől nyugatra, mélyen tagozott védelmi állásokban helyezkedett el. Montgomery csapatai vasárnap megszállták Mersa Bregát és nyugati, valamint délnyugati irányban folytatják támadásaikat. A terepszaggatottsága miatt Montgomery mostani offenzivájában a gyalogságé, tüzérségé és a légi haderőé a főszerep, nem pedig a páncélos fegyvernemé. Az angoloknak nagy nehézségeket okozott a Mersa Brega körül elhelyezett mély aknamezők eltávolítása. Rommel egyébként El-Agheilától nyugatra még két erős védelmi zónával rendelkezik, 50, illetőleg 100 kilométernyi távolságra és csak ezután következik Misurata, a tripoliszi főtámaszpont.

A brit előnyomulást — írja az NST — nemcsak az aknamező eltávolítása lassította meg, hanem a félelem Rommel valamilyen hadieselétől is. Ezért mindenekelőtt nehéz tüzérséggel igyekszik előnyomuló csapatait biztosítani. Az angolok El-Agheilától délre továbbra is harci érintkezésben állanak a tengelycsapatokkal.

Züriehen át érkezett hír szerint Rommel csapatainak visszavonulása legyezőszerüen folyik, mégpedig azért, nehogy a két nyugat felé vezető nagy országúton különösebb mértékben legyenek kitéve az ellenség támadásainak.

A TENGELYERŐK FOKOZÁSA ÉS ÖSSZEVONÁSA

A Német Távirati Iroda katonai levelezője rámutat arra, hogy német katonai körök tegnap sem nyilatkoztak a kirenaikai eseményekről és megállapítás szerint ez olyan helyzet kialakulását jelenti, amely még nagyon kellemetlenné válhat az angolokra nézve. A keddi német hadijelentés figyelmes tanulmányozásával azt a benyomást kapjuk — mondják Berlinben —, hogy új helyzet van kialakulóban és kétségtelen, hogy ez nem Montgomerynek tulajdonítható, hanem a német és olasz vezérkar meggondolásainak. A német-olasz afrikai hadtest hadműveletei nem csak az erők fokozására irányulnak, hanem általában az északafrikai arcvonalon levő tengelyerők összevonására is. A birodalmi főváros katonai köreiben ezért bizonyos érdeklődéssel veszik tudomásul a Daily Express birálatát, amely figyelmezteti Montgomeryt, hogy a 8. hadsereg nem sok hasznát látja majd a területnyereségnek, ha Rommel újonnan felszerelt erői ismét rátámadnak a britekre.

A KELETI FRONTON

új német tartalékerők vonulnak fel, amelyek folyamatosan leváltják az eddig harcbavetett hadosztályokat. Ezeknek az új erőknek harcbavetésével indokolják azt, hogy az eddigi szovjet támadások rendkivül csekély eredménnyel jártak.

A keddi német hadijelentés közli, hogy a front minden részén visszaverték a szovjet támadásokat. Toropjectől délre a bekerített szovjet erők hiábavaló kísérletet tettek a kitörésre, még jobban összeszorult közöttük a gyürü.

A Német Távirati Iroda katonai levelezője szerint a keleti arcvonal helyzete továbbra is a német és szövetséges kezdeményezés, valamint a meghiusult szovjet támadások jegyében áll.

Az éjszaka folyamán Berlinben kiadott tájékoztatás szerint **a Don középső szakaszán magyar és olasz kötelékek sikeresen visszaverték a szovjet csapatok valamennyi előretörését, amelyeket egyébként már nem olyan erővel hajtottak végre, mint az előző napokon. Tüzérségi tüzzel szétverték a keleti parton levő szovjet készülődési állásokat, úgyhogy a bolsevisták abbahagyták támadó kísérleteiket.**

ETIÓPIA HADÜZENETE

Az angol hirszolgálat közlése szerint Etiópia londoni követe bejelentette, hogy országa hadat üzen Olaszországnak, Németországnak és Japánnak.

„A hir igen érdekes — jegyzi meg az olasz Stefani iroda. — Etiópia háborús beavatkozásának gyakorlati jelentősége igen csekély és legfeljebb arról lehet szó hogy a négus esetleg néhány osziag ágyútölteléket ad az angoloknak, vagy az amerikaiaknak. Különös világot vet azonban a nagy demokráciákra, amelyek a szabadság és a civilizáció jelszavait hangoztatják és azt hirdetik, hogy meg akarják tisztogatni a világot erkölcseiben, emberebbé tenni az emberiséget, ugyanakkor pedig az istentagadó szovjettel kötött szövetség után most a rabszolgatartó négust is bevonják a háborúba."

A FRANCIA POLITIKAI HELYZET

lényegesen tisztázódott annak a válasznak következtében, amelyet Pétain tábornagy Hitler kancellár levelére adott. A rendszerint jól értesült vichyi körökben úgy tudják, hogy a francia-német tárgyalások hamarosan új szakaszba jutnak és jelzik, hogy Laval legközelebb ismeretlen céllal útrakel. A jelentések arra utalnak, hogy fontos tárgyalások állanak küszöbön. Ezzel kapcsolatosan emlékeztetnek arra, hogy hivatalos német körökben egyedül Pétain tábornagyot és Laval miniszterelnököt tartják olyan személyeknek, akik illetékesek politikai megbeszéléseket folytatni Franciaország nevében Németországgal.

Laval kormányfő kedden Vichybe érkezett és megérkezése után nyomban beszélgetést folytatott legközelebbi munkatársaival a politikai helyzetről.

FONTOS TUDNIVALÓK

Hirdelmény az üzletek ünnepi zárórarendjéről. (7.)

Korpakiutalás tejtermelők részére. (8.)

TŐKÉS FOTO
PÜSPÖK PALOTA



FRANCIAORSZÁG KÖZELLÁTÁSA

az afrikai gyarmatok megszállása által súlyos veszteségeket szenved. E súlyos veszteség következtében Franciaországban december 1-től kezdve a zsíradagokat az eddiginek egyharmadával, a szappanadagokat pedig a felével leszállították.

VITA AZ ANGOL ALSÓHÁZBAN A HARCKOCSIKRÓL ÉS AFRIKÁRÓL

A Német TI idézi a brit hírszolgálati iroda jelentését, mely szerint *Churchill* kedden az alsóházban hevesen védelmezett egy régebben hozott döntést, amelynek értelmében megkezdték a harckocsik építését, amikor még nem is voltak kipróbálva. Churchillt emiatt ismételten támadták a munkáspárt oldaláról, Churchill szembeszáll ezekkel a bírálatokkal és kijelentette, Anglia nem tékozolhatta idejét különböző harckocsi fajtákkal végzendő széleskörű kísérletekkel, mert ez legalább hat hónappal visszavetette volna a gyártást. A kormány főcélja az volt, hogy a brit csapatoknak 1941-ben a lehető legtöbb páncélost bocsássa rendelkezésre. Mint Churchill ezután megállapította, 1941 őszére 400 ilyen mintájú harckocsi készült el. Megjegyezte végül, hogy az újabb mintájú harckocsik már felülmulják ezeket a páncélosokat.

Az angol alsóházban kedden este *titkos ülés* volt, amelyen az északafrikai kérdést vitatták meg.

MAROKKÓBAN

Tangerből érkezett jelentések szerint Francia-Marokkóban a megszálló hatóságok megengedték a vichyi kormány által ennakidején betiltott szabadkőműves páholyok megnyitását. Casablancában számos francia nemzeti politikust, valamint a fasiok sok tagját letartóztatták.

A marokkói pasa törzsével együtt az Atlasz-hegység belsejébe vonult vissza és kijelentette hogy nem ismeri el az Egyesült Államok védnökségét Marokkó felett.

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnoksága közli:

Egy német vadászhadosztály csapatai *Tuapszetől* északnyugatra ellentámadással visszavetették az ellenséget kiinduló állásaikba és súlyos veszteségeket okoztak nekik.

A *Terektől* északra német csapatok szívós ellenállásán meghiusultak az ellenség gyalogos és lovassági támadásai, amelyeket páncélosok támogattak.

A *Volga* és *Don* közötti vidéken gyalogsági és páncélos kötelékek kemény harcokban visszaverték az ellenséges páncélos támadásokat. Ezek a kötelékek a Szovjetnek nagy veszteségeket okoztak és elpusztítottak 62 páncélost.

A *Don mentén* az olasz csapatok véresen visszaverték az ellenséges támadásokat.

A *középső arcvonalszakaszon*, mint eddig is, most is meghiusultak a bolsevisták kísérletei, amelyekkel áttörést akartak kierőszakolni. A támadások az összpontosított elhárító tűzben a német állások előtt összeomlottak, vagy már készülődés közben szétvertük azokat.

Toropectől délre a bekerített ellenséges erők egyidejű nagy tehermentesítő támadásokkal hiábavaló kísérleteket tettek a kitörésre. Ellentámadással még jobban összezártuk a katlant. Toropectől nyugatra saját támadásunk során áttörtünk egy erős, drótakadályokkal és aknákkal védelmezett ellenséges állást. A középső arcvonalon összesen 48 szovjet páncélost pusztítottunk el. Az ellenség öt tehervonatát légitámadásokkal szétromboltuk.

Harcirepülőgépek nappal és éjjel jó eredménnyel bombázták Kandalaksát, valamint a Murmanszk-vasút mentén fekvő más helységeket.

Súlyos veszteségeket szenvedett a szovjet

Berlin, dec. 15. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelentése szerint a keleti arcvonalon a hétfői harcokat is a *bolsevisták súlyos ember- és anyagveszteségei jellemezték.*

Német és szövetséges csapatok az elhárításban és támadásban a harci cselekmények gyujtópontjain jelentős mennyiségű más hadianyagon kívül *megsemmisítettek, vagy zsákmányoltak 117 páncélost, közöttük sok 52 tonnást.* A légi haderő bevetése mindkét oldalon a rossz időjárás miatt csekélyebb volt, mint az előző napokban. A szovjet légi harcokban 15 gépet, a légelhárítás következtében 2 gépet vesztett, 4 német gép nem tért vissza. A Kaukázus nyugati részén német csapatok ellentámadással közelharcokban az ellenségnek nagy veszteséget okozva, visszaverték a nagy számbeli fölényben lévő bolsevistákat. A Terektől északra is meghiusultak a szovjet páncélosok támadásai, hat harcikocsijuk találatok következtében kigyulladt.

A Volga és a Don közötti területen német és szövetséges erők tovább építették az előző napon elért területnyereségeiket, e közben nagy páncélos csata fejlődött ki, amelyben két szovjet páncélos dandárt teljesen felmorzsoltunk. A szovjet 41 harckocsija kigyulladt, vagy sértetlenül került a németek birtokába. A bolsevistáknak minden fáradozását, hogy nyugat felől hátbatámadhassák ezt a harcicsoportot, visszavertük. Itt húsz szétlőtt, vagy kiégett bolsevista harcikocsi maradt a harctéren.

A sztalingrádi térségen a bolsevisták két helyen megkísérelték átkelni a Volgán, de vérveszteségekkel kénytelenek voltak próbálkozásukat abbahagyni. *A város ipari negyedében a bolsevisták maradványai továbbra is passzív magatartást tanusitottak.*

A Don középső szakaszán olasz és magyar kötelékek sikeresen visszaverték a szovjet valamennyi előretörését, amelyeket egyébként már nem olyan erővel hajtottak végre, mint az előző napokon. Jól irányított tüzérségi tűzzel olyan hatásosan szétvertük a bolsevistáknak a Don keleti partján lévő készültségi állásait, hogy minden további támadó kísérletet abbahagytak. **A toropjeci térségbe zuhanóbombázók** hatásos támadásokat intéztek bolsevista csapatok ellen, öt vonatot szétromboltak. (MTI)

Uri és női divatkülönlegességekben nagy választék

Ünnepekre olcsó ajándéktárgyak

Kőrösi László cégnél

Ferenc József út 38. sz.

Északafrikában és a Földközi-tengeren

A német véderőfőparancsnokság közli:

Kirenaika nyugati részében a hétfői nap folyamán heves harcokra került a sor a számbeli fölényben levő angol erőkkel. A sikeres elhárítás során az ellenség 22 páncélos harckocsit vesztett. Tíz ellenséges repülőgépet lelőttünk. Német harci repülőgépek bombatalálatokat értek el a kirenaikai sivatagi repülőtereken levő repülőgépek között.

Német vadászgépek **Tuniszban** saját veszteség nélkül lelőttek három ellenséges repülőgépet. A német légi haderő több hullámban éjjeli támadásokat intézett Bone ellen, amelyek nagy rombolásokat okoztak.

A Földközi-tenger keleti részén bombákkal megtámadtunk és súlyosan megrongáltunk egy ellenséges búvárnaszádot. A német búvárnaszádok Oránnál elsüllyesztettek egy 6000 tonnás szállítóhajót és torpedótalálattal megrongáltak egy amerikai romboló.

Az olasz főhadiszállás közleménye:

Kirenaika nyugati részében hétfőn heves harcok folytak. Az olasz gépesített páncélos osztagok hősies ellenállása feltartóztatta a harci eszközök tekintetében fölényben levő ellenséget, amely ismételt támadásai során 22 harckocsit vesztett. Vadászgépeink a líbiai partok mentén eltaláltak egy angol felderítő repülőgépet, amely a találat következtében a tengerbe zuhant. A további kilenc ellenséges repülőgépet német vadászok lelőttek.

A tuniszi arcvonalon nem történt különösebb esemény. A német légi erő három ellenséges repülőgépet lőtt le. A Tunisz és Susa ellen intézett heves légi támadások során a lakosság köréből 200 ember meghalt és néhányszáz megsebesült.

Ellenséges repülőgépek a keddre virradó éjszaka néhány tucat bombát dobtak le Nápolyra. Áldozatokat eddig még nem jelentettek a polgári lakosság köréből. (MTI.)

A városok kérik a közellátás adminisztrációjának decentralizálását és a borfogyasztási adó elemelését

A Magyar Városok Országos Szövetsége 70 polgármester részvételével közgyűlést tartott. Az elnöklő Szendy Károly polgármester ismertette azokat a kívánságokat, amelyek a mai nehéz időkben a megnehezedett problémák megoldására a városok részéről elhangzottak. A közgyűlés felirattal fordul a miniszterekhez és kéri, hogy a közellátás adminisztrációjának decentralizációját és megfelelő átszervezését, valamint a közellátási költségek fedezésének biztosítását hajtsák végre.

A közgyűlés tudomásul vette, hogy a kormány rendeletére megvalósult a városi tisztviselők segélyezési alapja. Kimondotta a közgyűlés, hogy a szövetség a jövőben együttmunkálkodik a kulturális egyesületek országos szövetségével, majd elhatározta, hogy a városok nehéz háztartási helyzetére való tekintettel kérik *a borfogyasztási adó felemelését.*

Időszerű kérdések a felsőházi vitában

A felsőház kedden folytatta az állami költségvetésről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Schandl Károly rámutatott arra, hogy a mostani időkben minden erőfeszítésnek a hadsereg erősítését kell szolgálni. Helyesnek tartaná, ha újabb törvényben történne gondoskodás a hadiözvegyek, hadiárvák és hadirokkantakról. Ezután közellátási és tüzelőanyagkérdéssel foglalkozott és rámutatott a szövetkezetek szerepére a feketepiac letörésénél. *Jankovich-Bésán* József szerint olyan adónemekre lenne szükség, melyek révén meg lehetne fogni az *illegális jövedelmet.* Vitéz *Meskó* Zoltán a nemzeti erők összefogásának szükségéről szólott, majd közegészségügyi kérdésekkel foglalkozott. A Magyarországon folyó tbc. elleni küzdelem mintául szolgálhat igen sok európai országnak. Kérte az egyetemen a numerus nullus bevezetését, javasolta, hogy a 600.000 főt kitevő rituálisan élő zsidóságtól vegyék el a zsírjegyet. Kérte, hogy 40 éven aluli cseléd csak keresztény háznál szolgálhasson.

Jókai-Ihász Miklós közellátási kérdésekkel foglalkozott. *Zimmermann* Ágoston a természettudomány oktatás hiányosságairól, *Harsányi* Pál a felekezeti béke és lelki egység szükségességéről beszélt. *Bíró* Zoltán a politikai kérdésekkel foglalkozott. *Széchenyi* Viktor gróf helyesnek tartaná, ha a közellátási minisztérium megszünne és a földmívelésügyi minisztériumba olvadna. Rövid, világos törvényt, érthető rendeleteket kért. Küzdeni kell a modor eldurvulása ellen. A köztisztviselők részéről jobb bánásmódot sürgetett a nagyközönséggel szemben. *Halasi Nagy* József a tanárutánpótlást sürgette. *Wencel* Árpád az igazságügyi tárcát érintő kérdésekkel foglalkozott, a bírói kar helyzetéről szólott és azt kérte, hogy a kar anyagi helyzetén javítsanak.

Uj felsőházi tagok

Kállay Miklós miniszterelnök a felsőház keddi ülésén azt az indítványt terjesztette be, hogy három kárpátaljai felsőházi tagot s három póttagot nevezzenek be. Indítványozta, hogy az országgyülés a visszacsatolt kárpátaljai területről **Demjanovich Péter** tb. kanonok görög katolikus esperes, rahói lakost, **Kricsfalussy Hrabár Endre** ny. csendőrezredes majdányi lakost és **Ganyó István** igazgató, szobránci lakost a felső ház tagjaiként meghivják.

Rendelet a sertésvágások engedélyezéséről

A hivatalos lap szerdai száma közli, hogy a közellátási miniszter a magánfogyasztás céljaira történő sertésvágások engedélyezésével *a közellátási kormánybiztosokat bízta meg. Ezt az engedélyt azoknak kell kérniök, akik egyszerre legalább 6 darab sertést hizlalnak magánfogyasztás céljaira.*

A debreceni hadtest leventéinek kitűnő szereplése

Sportrovatunkban már hirt adtunk a leventék országos ökölvívó bajnoki versenyének megkezdéséről. Az éjszakai órákban kapott hír szerint a debreceni hadtest leventéi négy újabb győzelmet szereztek. Részletes eredmények:

Kisnehézsúlyban Mihályi VI. hadtest győzött Dióslaky IV hadtest ellen. Légsúlyban: **Miriszlay VI. hadtest győzött** Magosi I. hadtest ellen. **Törpesúlyban Molnár VI. hadtest győzött** Panló I. hadtest ellen. **Váltósúlyban Furcsa VI. hadtest győzött** Egres III. hadtest ellen.

Kantor Ernő és Társa

karácsonyi vásárának kivonatos jegyzéke:

Kémia: 3.94, 10.80, 24.22 P
Elektron: 7.40, 14.38, 26.58 P
Légpuska: 32.— P
Elastolin katonák, állatok
Sebastopol ostroma céllövő játék 2 P
Solo bridge játék
Légelhárító ágyú 5 P
Gombos Matyi
Bábszínház P 9.12-től
Kérjük vásárlásait addig eszközölni, míg a készlet tart

Ebédszünetet nem tartunk

Vigszínház mozgó

A legizgalmasabb kalandortörténet:

Viharkapitány

Fősz.: **Carla Candiani, Doris Duranti, Carlo Ninchi.**

A szerelem, a romantika, a lélegzetelállító kalandok filmje!

Bemutató ma!

Hungária Filmszínház

Csak 16 éven felülieknek!

A francia filmgyártás remeke Puskin „Postamester" c. novellája filmen:

Vágyakozás

Főszereplők: **Harry Baur, Jeanine Crispin, Georges Rigaud, Charles Dechamps.**

Előadások: 5 és 7 órakor.

Apollo filmszínház

Ma bemutató PUCCINI világhírű operájának romantikus meséje:

TOSCA

Drámai fordulatokban bővelkedő, megkapó történet. Főszereplők: Imperio Argentina, Michel Simon, Rossanó Brazzi és Rumuldi Adriano.

A Kormányzó Ur karácsonyestjén rádiószózatot intéz a harcoló honvédekhez

A Kormányzó Úr, a Legfőbb Hadúr karácsony előestéjén, december 24-én rádiószózatot intéz a harcoló katonákhoz.

A Kormányzó Úr Őfőméltósága követően üzen a magyar anya, a hitves, az apa, a mátka és a gyermek. Hangot kap a magyar vidék színes, szép, jellegzetes szokása, a Betlehem-járás is eredeti székely pásztorjáték-előadásban. A magyar karácsonyi muzsikával átszőtt műsort december 24-én 17 órakor sugározza a rádió Budapest I. hullámhosszán.

Bocskai népe tudja mivel tartozik nemzetének

Megemlékezés a vármegye lakosságának kitartásáról, fiainak hősiességéről, Hadházy Zsigmond haláláról

Hajdú vármegye törvényhatósága kedden délelőtt tartotta téli közgyűlését. A Nemzeti Hiszekegy elmondása után Szilassy László főispán mondott megnyitó beszédet.

— Évzáró rendes közgyűlésünk megnyitása előtt méltóztassanak megengedni, — mondotta a főispán, — hogy elsősorban is köszönetet mondjak. Köszönetet a hajdúság népének, amely ebben az évben is tanujelét adta igaz, hazáját mélyen szerető hazafiságának.

— Bebizonyította, hogy *ha sulyos és nehéz megpróbáltatások is jutnak osztályrészül, hű tud maradni önmagához, magyarságához.* De bebizonyította azt is, hogy ha súlyos és nehéz áldozatvállalásról van szó, akkor sem marad el, hanem az első között van, ezzel is megmutatva, hogy a Tiszántúl népének ma is az az egyik legértékesebb alkotóeleme, ami volt évszázadokon át.

— Ez az év nemcsak megpróbáltatást, hanem véres áldozatot is kívánt a vármegye népétől. *Fiai kint a harctereken magyar honvédekhez méltóan, hős vérük hullásával bizonyították be a haza iránti mélységes és kimondhatatlan szeretetüket.* Az ő kihullott vérük is bizonyíték s tudom nem lesz hiábavaló, mert hiszem, hogy az ő dicső haláluk csak záloga egy újabb ezerévnek itt a Kárpátok medencéjében.

— Ez ad nekem és valamennyiünknek hitet és erőt arra, hogy ha a jövő még újabb, még nehezebb és még súlyosabb áldozatokat, megpróbáltatásokat is kíván tőlünk, akkor is az elsők között leszünk és helyt fogunk állni. Mert nagyon jól tudom, hogy *Bocskay népe mélyen átérzi azt a felelősséget, amivel nemzetének tartozik.*

— A nehéz és súlyos időkben a magyar mindig megtalálta önmagát s ezért bizunk ezúttal is fajunk bőcsességében, álhatatos kitartásában és hiszünk a magyarság elhivatottságában, hogy most mindent félretéve keményen, dacosan fog haladni azon az uton, amelyet vezérünk Főméltóságú Kormányzó Urunk bölcsessége és erős keze mutat, és amely nem vezethet mashova csak a dicső és boldog Nagymagyarország feltámadásához. (Éljenzés.)

— Fájdalommal kell megemlékeznem a vármegye volt főispánjának, örökös törvényhatósági bizottsági tagunk dr. *Hadházy Zsigmond elhunytáról.* Ő e vármegyének volt szülötte s a hajdúság évszázados fájának egy remekbeszabott hajtása.

— Nehéz időkben került a főispáni méltóságba s közel *egy értizedes főispánsága alatt nevét örökre beirta a vármegye történetébe.* Működését, megértés és fajtája iránt való igaz szeretet jellemzi. Segítő keze mindenki számára nyitva volt, aki kérő szóval fordult hozzá. Vármegyéjének minden lakóját, akár kicsi, akár nagy volt is az, védően vette pártfogásába, ezért élete végéig őszinte tisztelet övezte. Rá mindig csak hálával gondolunk s emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni.

Javasolom, hogy emlékét törvényhatóságunk jegyzőkönyvében örökítse meg és a közgyűlés egyperces néma felállással adózzon Hadházy Zsigmond emlékének.

Dr *Uzonyi* Barna vármegyei főjegyző az alispáni jelentés kapcsán megemlékezett a magyarság nagy küzdelméről, honvédeink bolsevizmus elleni dicsőséges harcának jelentőségéről. A továbbiakban közigazgatási és közellátási kérdésekkel foglalkozott. Végül rámutatott arra, hogy vármegyénk közönsége is hazafias tulajdonságához híven, derekasan veszi ki részét ezekből a mai rendkívüli nehéz időkben megkívánt erőfeszítésekből a nagy nemzeti egyetemes célok szolgálatában. Majd szólott dr. Uzonyi főjegyző arról a bensőséges ünnepélyes aktusról, amely a katonai és polgári társadalom között örvendetesen kifejlődött ideális kapcsolat bizonyságaképen a nagyerdei Stadionban zajlott le, amikor a megye közönsége zászló adományozásával is kifejezésre juttatta a honvédségünk iránti őszinte igaz nagyrabecsülését és mély tiszteletét

Egy honvédszakaszvezető hőstette a borsodi megyegyűlés előtt

Török Árpád felrobbantotta önmagát is, hogy megmentse nehéz helyzetbe jutott félszázadát

Miskolc dec. 14. Borsod vármegye törvényhatósági bizottsága hétfőn közgyűlést tartott vitéz Borbély-Maczky Emil főispán elnöklésével. A közgyűlés napirendje előtt a főispán bejelentést tett *egy borsodi katona hősi haláláról, aki hősiességével és életáldozatával* kiérdemelte azt, hogy példaképül álljon. Az arany vitézségi éremmel kitüntetett Török Árpád disznóshorvati születésű szakaszvezetőről van szó, akiről parancsnoka levelében a következőket irta a főispánnak:

— Az ezred egyik alakulatának feladata és parancsa volt az, hogy keljen át a Donon, az ott befészkelt, beásott erődöket pusztítsa el és rombolja széjjel az oroszokat, foglyokat és hadianyagot, illetve hadizsákmányt hozzon magával. Átkelt egy félszázad, a század egyik szakasz parancsnoka Török Árpád disznóshorvati tízgyermekes bányamunkás fia volt.

— *Tizenhat kiscrődöt sikerüli gyorsan ártalmatlanná tenni és elfoglalni. A 17-iket, a nagyerődöt,* amelyet az oroszok nagyon erősen tartottak megszállva, sehogy sem tudta a mi átkelt félszázadunk kipiszkálni, *bár a félszázadnak már sok vesztesége volt.* Erre az egyik szakaszvezető, Török Árpád látva azt, hogy itt félszázadunk pusztulásra van itélve, ha gyorsan nem cselekszik, *tiz darab kezigranátot magához vett, ezzel a kötteggel felugrott a bunker tetejére. Bedobta a szellőztető tetőn, ezáltal az oroszokat megsemmisitette, de velük együtt megsemmisitette önmagát is.*

A főispán igy folytatta: Olvastuk és bámultuk, hogy *vannak japán hősök, akik repülőgépükkel rávetik magukat az amerikai hajókra. Vannak ennek a kis magyar nemzetnek is Török Árpádjai és magyar hősei, akik életük kockáztatásával és teljes feláldozásával megmentettek egy félszázadot* és az levő ellenséget elpusztították, rengeteg aknavetővel kézigránáttal, golyószóróval, geppuskával és egyéb hadianyaggal.

— Amikor szombaton meg kaptam ezt a levelet, a következő intézkedéseket tettem: Felhivtam a község jegyzőjét, állapitsák meg nekem, hogy Török Árpád családos ember-e? Megállapitották, hogy Török Árpádnak már *egy kis fia is született. Azonnal intézkedtem, hogy az ő hadiaréája mindennel el legyen látva. Intézkedtem, hogy azt az utcát, amelyben Török Árpád született, mostantól kezdve Török Árpád utcának nevezzék el. Intézkedtem, hogy a képviselőtestület diszközgyülést hivják össze.* Erre én a vármegye vezetőivel, a Vitézi Szék kapitányával személyesen kimegyek, a képviselőtestületi ülésen én magam fogom méltatni Török Árpád érdemeit. *Intézkedtem, hogy Török Árpád arcképét festessék meg és a községházán helyezzék el.* Már felkértem a vitézi szék kapitány urat, *fia legyen az első kis hadiárva, aki kapjon abból a magyar földből, amelyért Török Árpád életét adta.*

— Én a való tényállást mondtam el, minden szóvirág nélkül. Nem kívánhatok mást, mint hogy adjon a magyarok Istene sok Török Árpádot ennek a hazának, ennek az országnak.

Török Árpád emlékezetéül a főispán a közgyűlést 5 percre felfüggesztette.

— A norvég ipar mozgósítására nagyszabású tervet dolgoztak ki. A norvég gazdasági életben bizonyos változások lesznek, melyek azonban hír szerint nem irányulnak a jelenlegi rendszer ellen.

— Új üstököst fedezett fel Otermann kisasszony finn csillagvizsgáló. Az üstökös rohamosan közeledik a földhöz és karácsony éjszakáján lesz legközelebb hozzánk.



Ifj. Horthy Miklós beszéde Szolnok vármegye közgyűlésén

Megirtuk, hogy ifj. vitéz *Horthy Miklóst felsőházi tagga* választotta Jász-Nagykun-Szolnok vármegye. Báró Urbán főispán üdvözlésére ifj. Horthy Miklós válaszolt. Meleg szavakkal mondott köszönetet, majd a következőket mondotta:

— Szerettem volna ünneplőben megjelenni, azonban mély gyászom miatt nem jelenhetek meg, *gyászolva azt a férfiut, akit kb. másfél évvel ezelőtt ugyanez a megtiszteltetés ért ugyanezen a helyen, mint jelen pillanatban engem. Idézem ennek a férfiúnak emléket, mert ugy érzem, példát kell tőle vennük a kötelességteljesítés és önfeláldozás terén.* Most, amikor háborúban vagyunk, minden férfiúnak haza ja védőbástyáján a helye, legyen az a fronton, vagy munkájának bármely más tagjaként.

A megye érdekeit mindig szemmel fogom kísérni, amely érdekeknek azonban a haza jól felfogott érdekeivel mindenkor harmóniában kell. A mezőgazdaság, ipar és népjólét a közigazgatással karöltve olyan összhangba hozandó, hogy ugy az egyes egyeneknek, mint az egész ország összességének javára váljék. Ilyen munkából kell mindannyiunknak, minden jó magyarnak őszintén részt kérnie és minél magyarabban és minél nagyobb becsülettel végzi mindenki e kötelességét, annál erősebb lesz az ország bárminő megpróbáltatással szemben és *annál kilátástalanabbá válik azoknak aknamunkája, akik ma is, idegen zsoldban vagy önös érdekeik szolgálatában, képesek megfeledkezni a haza tiszta, önzetlen szolgálatáról.*

— Szerény szolgálatainat ebben a szellemben ajánlom fel vármegyémnek.

Karácsony Sándor: Én hiszek a magyar népi újjászületésben

Dr Karácsony Sándor, a debreceni egyetem kiváló tanára a nagyváradi református Leányszövetségek konferenciáján rendkívül értékes és érdekes előadást tartott a magyar nőnevelés reformjáról.

A kitűnő pedagógus rámutatott a női hivatás kibicsaklott formáira, amikor a nő vagy férfipótlék, vagy álorcázott férfi. Hogy azonban a nő nem találja meg a maga helyét a társadalomban — mondotta — nem a nők hibája, hanem a kényszerű helyzet következménye. A nők helyzete a társadalomban azért vitás és problématikus, mert ennek az elhelyezkedésnek nincsenek tradíciói, hagyományai. Ma a leányiskolák sem egyebek még, mint férfi-iskolák, holott kézenfekvő, hogy a fiuk tananyagát nem lehet leányoknak is előadni. A nőnevelés tehát épügy reformra szorul, mint az élet minden megnyilvánulása.

— A magyarság is reformra szorul — mondotta Karácsony professzor — s ezt a reformot csak az anya hajthatja végre. Mert nekünk az anyai nevelés módjára a magyarságot elölről kell kezdeni. Így kezdte elölről a magyar zenét elölről Kodály a népdalokkal és ő mondotta azt, hogy, aki mollban és durban hall, nem sajátíthatja el soha a magyar nyelvet. A nyelv tanulást, mint zenei anyanyel-

Karácsonyra
Tangóharmonika
Gramofon
és mindenféle
hangszeráru
szükségleti szaküzletben szerezze be
Szendrő
Batthyány u. 22. — Gramofonlemez vásárlásánál nagy beszolgáltatását kérem.

Feltünően szép
iparművész
ajándéktárgyak
esztergályos munkák és játékok
HELLER esztergályosnál
Széchenyi u. 1. Révész-tér 1.

Hanglemezek Csillárok Asztali lámpák
Villamos háztartási cikkek
Villamossági felszerelési cikkek
Villamos lemezjátszók
Rádió javítás és szerelés
Nánássy Lajos rádió és villamossági vállalat
Piac utca 85. Telefon: 34-29.

Karácsonyra
Wernernél
Kalapot
Fehérneműt
Nyakkendőt
Nagy választékban még kitűnő minőségben!

vet elölről kell kezdenünk. Az egész magyar élet egyetemes anyanyelvének megtanítása az anyákra vár.

— A magyarság problémái megoldhatatlanok: **újjászületésre van szükség.** Ez az újjászületés lesz, mert erre van szükségünk. Majd ezekkel a szavakkal fejezte be nagyszerű előadását:

— Én hiszek ebben a magyar népi újjászületésében, mert látom a zsendülés zöldjét, már pedig erről a Szentírás is azt mindja, hogy: közeledik a tavasz.

Nikita de Magaloff zongora-estje

Nagy és őszinte siker jegyében zajlott le tegnap este az Arany Bika szálló dísztermében **Nikita de Magaloff** zongoraestje, akinek művészi adottsága az elismert nagyok között is kivételes értékű. Bravuros technikai készsége, nagyon finom billentése, csodálatos szinte légies pianiói, valamint gazdag és színes képzeletvilágán át a tudatosság igazi művészi magaslatán nyujtott megelevenítése, abszolut értékü szintre emeli művészetét. Varázslatosan szép játékát az értelmezés mélysége, szív-lélek telítettség, melegség és magával ragadó sodróerő jellemzi. Átéléseinek tökéletessége hiánytalanul és töretlen tisztaságban vetíti a műsorra vett műveket, amelyekben benne él a szerző korával, stilusával, mondanivalójával s emmellett játéka mégis egyéni. Csodálatos megelevenítő játéka kiaknázza hangszere minden lehetőségét s ennyi kiváló tulajdonság birtokában nem csodálható ha élménnyé magasztosult interpretálása való sággal frappirozta a közönséget.

Műsorán J. S. Bach, Beethoven Brahms, Debussy és Chopin művek szerepeltek, amelyeknek tökéletes előadása lenyügözte a hallgatóságot.

Hogy mit jelentett Debrecen komolyzenét szerető közönsége számára Nikita de Magaloff játéka, mi sem jellemzi jobban, mint az, hogy amikor a hivatalos műsor véget ért, senki sem mozdult helyéről, hanem tomboló erővel tapsolta ujból és ujból pódiumra a nagyszerű pianistát, ki ráadásszámokkal honorálta a közönség igen meleg ünneplését.

EGY KEDVES EPIZÓD

Magaloff debreceni tartózkodásának kedves epizódjáról értesülünk. A világhírű művész a zenedében tett látogatása során dr **Baranyi János** igazgatótól hallotta, hogy **a zenedének milyen tehetséges növendéke van Vásáry Tamás személyében,** aki noha még csak kilencéves, máris a legszebb reményekre jogosító eredményeket éri el zongora-tanulmányai során.

Magaloff hallani kivánta a kis Vásáry Tamást. Bevonultak a zongoraterembe, ahol a világhírű művész nagy meglepetésére, korát messze meghazudtoló tudásról tett tanúibzonyságot Vásáry Tamás Chopin és Kuhlau szerzemények bemutatásával.

Magaloff viszonzásul valósággal rögtönzött hangversenyt rendezett és több művet játszott el kis „kollégájának".

Csokonai Színház

Szerdán tisztviselőest, filléres helyárakkal:

SÜT A NAP

Zilahy L. remek szinműve!

Csütörtökön bérletszünetben HONVÉDEST

Hamburgi menyasszony

Az előadások teljes bevétele a honvédek karácsonyára megy!

Karácsonyra

könyvet minden magyar kézbe!

A magyar és külföldi irodalom értékes alkotásai

„Méliusz" könyvkereskedés

közismert szaküzletéből

debreceni Csokonai színház IGAZGATÓ BELEZNAI-UNGER ISTVÁN

Szerda: *Süt a nap.* Tisztviselő előadás.

Csütörtökön este: **Hamburgi menyasszony.** (Honvédest. Bérlet szünet).

Pénteken este: **Nemes Rózsa.**

Honvéd-est a Csokonai Színházban

Beleznai-Unger István direktor aki számtalanszor adta tanujelét nemes, hazafias gondolkozásának szintén részt kiván kérni a honvédek karácsonya akcióból és csütörtökön este honvédestet rendez a Csokonai Színházban.

Ebből az alkalomból a **„Hamburgi menyasszony"** nagysikerü operettet tüzte müsorra bérletszünetben. Az előadás teljes bevételét **katonáink karácsonyára** adja a szinház.

Hisszük, hogy a debreceni közönség tanuságot tesz hazafias gondolkozásáról és zsúfolt nézőtér előtt játsszák csütörtökön este a „Hamburgi menyasszony"-t, hogy minél nagyobb összeg jusson az értünk harcoló s szenvedő honvédek karácsonyára.

Másfélévi börtönre ítélték a homokkerti halálos szúrkálásért Tripsó Gyulát

Emberhalál a tízp engős kölcsön miatt

A debreceni törvényszéken dr **Tóth Géza** büntetőtanácsa tárgyalta Tripsó Gyula munkás bűnügyét, aki ellen szándékos emberölés kísérlete miatt indult meg az eljárás. A vádirat szerint Tripsó szeptember 9-én a Szabó Kálmán-utcán a vendéglőben szórakozott Ambrus Sándor nevü brátjával, aki szentpéterszegi születésü, mint ő. Jól szórakoztak, kugliztak is sokat, bort ittak, majd rumot. Tripsó a vendéglőben tíz pengőt kért kölcsön Ambrustól, hogy tovább rendeljen italt, de nem ittak már többet és a tíz pengő megmaradt Tripsó zsebében.

Hazafelé tartva arra kérte Ambrus a barátját, hogy adja vissza a tíz pengőt, mert utazik haza a falujába és ha már nem itták el, hazaviszi a pénzt. **Tripsót igen felbőszítette a kölcsön gyors visszakérése és arcul akarta ütni barátját,** aki lefogta a kezét és földhöz vágta. Két vállára fektette és úgy magyarázta neki, hogy nem érdemes verekedni a tíz pengőért. Megbékültek és egymás mellett haladtak, de nem sokáig, mert **Tripsó hirtelen előrántotta zsebkését és előbb fejbe, majd hasbaszúrta barátját.** Ambrus összeesett a járdán. Tripsó pedig, mint aki jól végezte a dolgát, továbbment s magára hagyta vérző barátját. **Ambrus nagynehezen feltápászkodott és a házak ablakain zörgetve kért segitséget.** Az egyik lakásból telefonáltak a mentőknek, akik a klinikára vitték Ambrust. **A klinikán egy hét mulva meghalt hashártyagyulladásban.**

A tárgyaláson Tripsó azzal védekezett, hogy ő nagyon részeg volt, nem emlékszik semmire sem, a barátját nem akarta bántani és maga sem tudja hogyan történt a dolog.

A tanuk bizonyították, hogy Tripsó igen sokat ivott és nagyon ittas volt, amikor a Szabó Kálmán-utcán haladt hazafelé. Az orvosszakértő véleménye szerint is igen ittas volt.

A bíróság megállapította Tripsó bűnösségét és másfélévi börtönre ítélte el. Az ítélet nem jogerős.

Az Egyetemet és Főiskolát Végzett Nők Egyesületének közgyülése

Az Egyetemet és Főiskolát Végzett Nők Egyesülete most tartotta közgyűlését dr **Darkó Jenőné** elnöklésével.

Dr **Darkó Jenőné** elnöki megnyitójában kegyeletes szavakkal emlékezett meg a Kormányzóhelyettes Úr tragikus haláláról. Ezután az év fontosabb eseményeit foglalta össze és szólott az egyesület évi munkájáról.

Az egyesület a mai rendkívüli időkre való tekintettel eredeti céljától eltérve **főként a nemzetvédelmi és szociális munkákból vette ki a részét. A hadbavonultak családjainak látogatását a maguk körében megszervezték és igen eredményesen dolgoznak annak érdekében, hogy minden család a lehetőségekhez képest megfelelő viszonyok között élhessen.** Ahol tanácsra, hivatalos ügyek elintézésére volt szükség, ott az egyesület tagjaira mindig számithattak.

Kiemelkedett az év eseményei közül a Nyiregyházán megrendezett vándorgyülés, ahol sok értékes tapasz alattal gazdagodtak a nagyszámban megjelentek.

A jótékonykodás minden ágában résztvettek, előadások, ünnepélyek rendezésével is arra törekedtek, hogy nemes célokat szolgáljanak.

Az egyesületet a KIE azzal a kéréssel kereste meg, támogassák azt a gondolatot, hogy az elhagyatott, szegény utcagyermekek felkarolásához hasonló módon **az elhagyatott, utcára vetődött kisleányok sorsát is kezükbe vegyék és megvalósithassák az otthonba való tömörítésüket.** Az egyesület teljes erkölcsi támogatást ajánlott fel.

A csecsemőtanfolyam megrendezését erről az évről orvoshiány miatt tavaszra halasztották. Ezen a tanfolyamon nemcsak érettségizett leányok vehetnek majd részt, hanem bárki, aki ehhez kedvet érez. Ezt a tanfolyamot a jövőben is az egészségvédelmi fiókszövetséggel karöltve rendezik meg.

Az egyesület eddig mindenütt ott volt, ahol munkáskézre és szerető, segítő szívre szükség volt.

A szervezeti szabály értelmében a tisztikar bejelentette lemondását s megejtették a tisztújítást. Ennek értelmében az új elnök dr **Hankiss Jánosné**, társelnök **Csanády Sándorné**, alelnök dr **Fazakas Sándorné**, pénztáros **Fazakas Katalin**, ellenőr dr **Simon Lászlóné** lettek.

A régi tisztikartól melegen búcsúztak s kiemelték dr **Darkó Jenőné fáradhatatlan, lelkes, értékes munkáját**, melynek következménye volt az, hogy az egyesület mindig megállotta helyét és elérte a maga elé tűzött célt.

Dr **Hankiss Jánosné** kijelentette, hogy ő is elődjének szellemében vezeti tovább az egyesületet.

Dóczisták jelvényszerző tornaversenye

A Dóczi Leánynevelő intézet gimnáziumának, tanítónőképzőjének és Liceumának Sportköre, a Magyar Országos Tornaszövetség megbizásából jelvényszerző ifjúsági tornaversenyt rendezett az intézet tornacsarnokában. A versenyen felvonult az intézet egész „jó tornász" gárdája, összesen 38 versenyző között 53 vas, bronz és ezüst jelvény került kiosztásra. A pontozó bírák ítélete alapján.

vasjelvényes (III. oszt.) tornászok lettek: Elek Éva, Erdélyi Ágnes, Karsay Ágnes, Dehe nes Ilona, Hajdú Mária, Kapus Erzsébet, Nagy Ilona, Sebestyén Ilona, Szabó Katalin, Tóth Magdolna, Vitán Ilona, Biró Jolán, Boros Edit, Ceglédi Éva, Jójárt Etelka, Nagy Klára, Polgár Margit, Tóth Piroska, Gergely Mária, Kovács Lenke, Kádár Klára, Vincze Ida, Harcsa Éva, Malatinszky Erzsi, Demjén Mária, Papp Ilona.

A vas jelvényt elnyerte összesen huszonhét növendék. Pontszám szerint az első három helyezett: Tóth Magda, Kovács Lenke, Gergely Mária.

Bronz-jelvényes (II. oszt.) tornászok: Borsos Irén, Erdei Margit, Beregi Edit, Csapó Magda, Fehértói Katalin, Kiss Éva, Szita Ibolya, Afonyi Éva, Oláh Katalin Nagy Klára, Polgár Margit, Vitán Ilona, Jójárt Etelka, Gergely Mária, Sebestyén Ilona, Kovács Lenke, Kádár Klára, Biró Jolán, Tóth Magda, Hajdú Mária.

A bronz jelvényt elnyerte összesen 20 növendék. Pontszám szerint az első három helyezett Oláh Katalin, Afonyi Éva, Kiss Éva.

Ezüst jelvényes tornászok: Szitha Ibolya, Hucemann Irma Csapó Margit, Kiss Éva, Afonyi Éva, Oláh Katalin.

Az ezüst jelvényt elnyerte hat növendék. Pontszám szerint az első három helyezett: Oláh Katalin, Afonyi Éva, Kiss Éva.

A versenyen öröm volt látni nemcsak az egyes versenyzők szép munkáját, hanem különösen az indulók nagy számát, amely azt bizonytja, hogy az ifjúsági hölgytorna is képes ma már nagyobb tömegeket megmozgatni, ami biztatásul és igéretül szolgál a magyar női tornász élgárda méltó utánpótlására.

Töltőtollak, csavarirónok, emlékkönyvek, fotoalbumok, levélpapirok olcsón

KARÁCSONY

WAHRT

PAPIRÜZLETÉBEN · SZINHÁZTÉR

Szabolcs megye felsőházi tagjai

Szabolcs megye is most választotta meg új felsőházi tagjait Erdőhegyi Lajos és Mikecz Ödön dr, volt igazságügyminiszter személyében. Felsőházi póttagok lettek Jármy Menyhért, báró Molnár Viktor és Lipiay György.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Ari Lajos müasztalosmester, **Kassa út 22**, leány Enikő, Nagy Géza postafőtiszt, **Kassa út 23**, leány Mária. Néhai dr Bencze Mátyás városi tisztv. **Hajdúsámson**, fiú István. H. Szabó László ügyészségi altiszt, **Tasnád u. 6.** leány Katalin. Kathi I szállodai alkalmazott, Veres u. 30 fiú István. Nagy Gyula községi segédjegyző, Penészlek, fiú László. Kovács Sándor MÁV intéző, Bethlen u. 31. fiú Dénes. Halász Lajos MÁV altiszt, Cserei u. 3. fiú Sándor. K. Kovács József városi erdőőr, Bánk 85. fiú Barna. Sápi Bálint MÁV altiszt, Szávay Gyula u. 29. fiú György. Erdei András épitőmester, Kardos u. 1. leány Erzsébet. **Márkus Elek** városi állatorvos, Nagykároly, fiú Tamás. Heller Jenő faesztergályos, Arany János u. 13. fiú József. Kerékgyártó Mihály kömüvessegéd, Toroczkó u. 20. leány Mária. Bucsa Sándor gazdasági cseléd, Nyírmártonfalva, leány Erzsébet. Lisztes Ferenc gyári m Toroczkó u 6. fiú Ferenc. Nagy Bálint napszámos, Veréb dülő 20. fiú Imre. Gabányi József posztó kereskedő, Kazinczy u. 3. fiú Géza. Halmágyi János MÁV kovács Wesselényi u. 107 leány Katalin. Hodosi Imre asztalossegéd, Kurucz u. 112 leány Mária. Zytás Pál m. kir. százados, Csapó u. 1, leány Magdolna.

Eljegyzések: Sápi István MÁV kocsirendező, Kerekes u. 4—Tóth Irén, Szával Gyula u. 39. Nagy Gábor ref. tanító, Érkeserü—Tóth Gizella, Kassa út 19. Szabó Béla MÁV irodasegédtisztjelölt, Honti u. 24. d.—Balajti Róza, Kerekes Géza u. 32. Medgyaszay Gábor villanyszerelősegéd, Déval u. 42—Karalyos Piroska Emerich u. 22. szám.

Házasságkötések: Pusztafi Ferenc MÁV segédtiszt, Budapest—Bársony Erzsébet, MÁV osztálymérnökség. Mihály Bálint posztó kereskedősegéd, Pacsirta u 2.—Kovács Juliánna, Hajdúnánás. — Szakonyi István százados, alföldi palota—Balogh Márta, Rákóczi u 10 szám. Nagy Bálint bérlő Macs 7—Buglyó Eszter, Hadházy Zsigmond-telep 59. Barcsa István napszámos, Gizella u. 9—B Nagy Ágnes, Rigó u. 12 c). Gergely László napszámos—Ruszin Mária Olajütő 24. Czirják József asztalossegéd, Borzár G. u. 2—Varga Mária, Szepesi u. 33 Biró Sándor füszerkereskedő, Virág u. 39. sz.—Radó Irma, Fokos u. 15. Kovács Gyula mükögyári munkás, Zrinyi u. 19—Karabás Brandusz ugyanott. Lackó János napszámos—Porkoláb Klára, Monostorpályi út 88 Bóna Kálmán autó szerelősegéd—Szászi Erzsébet, Deák Ferenc u. 10. **Boldog Sándor gazdálkodó, Kétmalom u. 17. —Diószegi Erzsébet, Bethlen u.** 59 szám. Haja József gazdálkodó Kostyák Juliánna, Hétvezér u. 9 Debreceni Sándor bérlő, Péterfia dülő 46—Nagy Juliánna, Macs újosztás. Amia Aladár népzenész —Menyhárt Mária Kishegyesi út 38. B. Kozár Lajos gyáros, Ungvár—Kerékgyártó Juliánna, Böszörményi út 1. Deczki Jenő posta gyakornok, Gróf Leiningen u. 18—Károlyfi Jolán, Komáromi u. 12. sz. Hetey Gusztáv hentesegéd, Eötvös u. 94. Vásári Margit, Maróthy György u. 37.

— A debreceni Görög Katolikus Legényegylet, nagysikerü müsoros délutánt rendezett a honvédek karácsonyára. Az előadáson a sebesült katonák egy csoportja is részt vett. Himnusz után Papp Gyula szentszéki tanácsos mondott nagyhatású megnyitó beszédet. Mitrovics Béla pü tanácsos ünnepi beszédében a kötelességteljesítés fontosságát hangoztatta. Mátyás Mária éneksámokat adott elő nagy sikerre míg a müsor másik részében „Az örök fény" c. színdarabban a Legényegylet kiváló szinjátszó gárdája aratott nagy sikert. Sashegyi Sándor zárószavai után kiosztották a szeretetcsomagokat. Az előadás sikere megrendezése dr Hudáky Aladár érdeme

A M. N. MÚZEUM HIRLAP OSZTÁLYA

MIT LÁTTAM FINNORSZÁGBAN

Irta

és a Dóczi Volt Iskolatársak Szövetségének ünnepélyén elmondta

VITÉZ KERESZTES FISCHER FERENCNÉ

II.

A fiatal állam első nagy kérdése a hadsereg megszervezése volt. Felmerült az a vélemény, hogy német minta szerint és német szakemberek irányítása mellett kellene megszervezni a hadsereget. **Mannerheim tábornoknak más véleménye volt, „A nemzeti hadsereg megszervezését csak a nép lelki adottságai és a haza földjének ismerete irányíthatja."** A finn nemzet lassan rájött arra, hogy naggyá csak akkor lehet, ha saját értékét fejleszti. — Bölcsességének másik alapgondolata: **„Egy népnek nincs többre joga, mint amennyit meg tud magának tartani".** Önállóságának örömét ugyanis elkeserítette az, hogy Karjalát, a „finn Székelyföldet" nem tudta felszabadítani. Ott égett lelkében a **Karjaláért folytatott 700 éves irredenta minden fájdalma.** Mégis nem eresztette honfi búnak a fejét, hanem azt mondta: **„Ami meg van, azt kell kiépíteni, mert testvéreimet csak akkor válthatom ki a vörös pokolból, ha erős és gazdag leszek."** S megindult a vállvetett munka, amíg megerősödtek és Karjala is felszabadult.

A higgadtan gondolkozó nép érzi, tudja azt is, hogy az országának fekvése olyan, hogy állandó veszély fenyegeti és tudja, hogy e kivívott függetlenséggel még nem fejeződött be semmi, sőt most kezdődik a kemény munka, a független ország megtartásáért

Önfeláldozóan vállalnak mindent. Legnagyobb költőjük Runeberg azt mondja: **„Csak a hősi élet tudja felemelni a férfit és asszonyt."** Hőskölteménye a hazaszeretet szent könyve, az az ébredő nemzet új testamentuma. Az alap pedig, amelyre épül: az ősi finn hagyomány. A finn népnek ebben a hősi korszakában, mint minden nagy eredményben **a szeretet volt a megváltó erő. Szent szenvedély, fokozott hazaszeretet égett a szívekben. Hirdették az Isten és haza iránti szeretetet, mint a magasabbrendű emberi élet alapfeltételeit.** — Két évtized alatt a finn nép a nemzeti fejlődés óriási útját járta meg és **mikor elérkezett az 1939-es téli hadjárat, a haza minden munkaképes gyermeke, férfi, asszony és ifjú ott állt a munkahelyén és a summai és taipélei harcterek gránátoktól lerobotvált erdeiben állva, magam győződhettem meg, hogy ezt a nemzetet az ellenség harmincszoros túlereje sem győrte le, mert a nép megtalálta legjobb s legbensőbb önmagát**

S most lássuk, hogyan alakult ki Finnországban **a Lotta Swärd Szervezet,** mi a kiindulásának alapja és mi a mai létének célja. Runeberg, a finnek nemzeti költője „Staal zászlós elbeszélése" című hőskölteményében énekli meg a **Lotta Swärdet, ki az 1788—90-es szabadságharcban elkísérte férjét a tűzvonalba s mikor férje elesett, tovább is ott maradt a hadseregnél s folytatta munkáját.** Márkotányos sátrában készítette az ételt, italt a küzdő hősök számára és a harczajában biztatta, bátorította és lelkesítette őket.

Az 1918-as szabadságharc kitörésekor ismét számos finn asszony állt férje oldalán. Orvosságot, kötszereket készítettek, ruhákat varrtak, élelmiszereket gyűjtöttek, főztek és hallatlan mennyiségű katonakenyeret sütöttek. Gondoskodtak a csapatok elszállásolásáról, fegyvereket szállítottak, telefonközpontban dolgoztak, javították a vezetékeket, futárszolgálatot teljesítettek, és gondoskodtak az útszakaszok nyugalmasságáról, könnyítettek a hadifoglyok sorsán és eltemették a hősi halottakat.

Ez a munka a szabadságharc befejezése után is folytatódott. A férfiak önkéntes szervezete, a reguláris hadsereg mellett, mint ennek testvérszervezete működik a Lotta Szervezet. Feladatuk békében a Véderő támogatása, orvosságról, felszerelésről és ellátásról való gondoskodás és gyűjtések rendezése. **A különböző véderő-körzetekben már 1920-ban több, mint 15.000 Lotta működött, azonban csak 1941-ben fektették le az átfogó nagy Lotta Swärd Szervezet alapját.** A közigazgatás megkönnyítésére a Véderő 35 körzetre tagolt felosztása szerinti beosztást tartotta meg a **Lotta Szervezet** is. A körzetek helyi szervezetre, a helyiek falu-szervezetekre oszlanak.

Ifjú Lotta lehet minden kisleány 8—17 életéve között. **17-ik évének betöltése után a Szervezetnek rendes tagja lesz.** Akkor már több évi gyakorlat után megismerte a Lotta munkát, lelkét átitatta a Lotta szellem s ez alkalmassá teszi komolyabb feladatok elvégzésére. A kislányok nevelésének, oktatásának főhelye a munkadélutánok. **Az ifjú Lották munkája váratlanul nagy hatást gyakorolt azokra az otthonokra, ahol a hazafias gondolkodás eddig ismeretlen volt.** A nemzeti munkában való részvételük az ország egész területén szinte önmagától fakadt és csak a tapasztalás útján lépésről-lépésre alakult ki szervezeti jellege.

Mikor 1939-ben váratlanul bele kerül az ország a háborúba, megindult a hadsereg és megmozdult a Lották szürke serege. Elérkezett az ideje, hogy a **férfiak** oldalán bebizonyítsák, mit tanultak a béke éveiben. **És a** Lották örömmel vállaltak minden munkát. **Nagy csapatok indultak el kelet felé, hogy az erődítésekben a hadsereg ellátásáról gondoskodjanak vagy a csapatok számára Lotta kantinokat nyissanak.** Voltak, akik lakóhelyükön kapták meg beosztásukat sokan voltak olyanok, kiknek menetlevele az ország legtávolabbi területeire szólt. Mint a véderő parancsnoka mondta: — **„Minél fenyegetőbb lett a helyzet, annál hosszabb lett a Lották munkanapja és hitük annál erősebb." Mikor december elején kitört a háború, a Lották már hűségesen állottak őrhelyükön és kitartottak az utolsó pillantig a tűzvonal közvetlen közelében is.** Miközben a levegőt ágyuk dörgése és repülőgépek zúgása töltötte be, a karjalai Lották magas tornyokban álltak s figyeltek kelet felé, hol otthonukat lángok emésztették már. De ha robbant a bomba, a légvédelmi Lotta egyik kezével megtörölte arcát s a másikkal már folytatta feljegyzéseit. S ha már düledezett a megfigyelő torony, melyen állt s tombolt a tűz körülötte, még mindig **igyekezett fenntartani a telefonösszeköttetést s bátran adta a híreket az ellenség mozdulatairól.**

Feladatai könnyebb elvégzése céljából a **Lotta Szervezet munkája öt osztályra tagozódik:**

Az egészségügyi osztály: a béke éveiben tábori kórházakat állított fel, amelyek ma már minden üzemben vannak. Ennek az osztálynak Lotái, mint ápolónők és kórházi személyzet dolgoznak. Ez a szakosztály szolgáltatja a hadseregnek a szükséges számú betegápolónőt, kórházi személyzetet és a kórház egyéb szükségletei számára a szakképzett egészségügyi Lottákat. A Lotta Szervezetnek kilenc tábori kórháza van. Lották dolgoznak az összes katonakórházakban, a kötözőhelyeken, katonavonatokon, katonai üdülőhelyeken, rokkant otthonokban.

A gazdasági osztály gondoskodik a tűzvonal kivételével a csapatok gondozásáról Ők végzik az erődítéssel járó összes feladatokat is. Az önkéntes Véderő teljes ellátásán kívül ők gondoskodnak a nagy tömegek ellátásáról mindenütt, ahol a haza érdeke kívánja.

Mikor Karjala lakossága **elhagyni kényszerült szülőföldjét, a Lották emberfeletti munkát végeztek.** Ők látták el a vándorokat étellel, itallal és végigkisérték őket szomorú útjukon — Ők ápolták a kilakoltatott lakosságot a beteg-barakokban. S mikor Karjalának házai már lángokban álltak, a menekülők ingóságaikkal, állataikkal ellepték az utakat, a szanitéc Lották meghatározott távolságban felütötték első segély sátraikat, ahol orvossággal, étellel és itallal várták szegény, szenvedő testvéreiket. Ők etették **az istállókban visszamaradt teheneket őrizték és védelmezték a kivándoroltak vagyonát,** ahol csak lehetett.

A gazdasági Lották az általános oktatáson kívül külön tanfolyamokat végeznek, hogy megtanulják a tömegek gondozását és háború esetén a tábori konyhák ellátását.

A felszerelési Lották feladata a Védőszervezet és a Lották ruháinak beszerzése és gondozása. Háborúban a küzdő hadsereg felszerelésének karbantartásáról is gondoskodik. **Ez a szakosztály** varrja és javítja a ruhákat, nagy mosodákban külön e célra berendezett vonatokon, úgynevezett ruhaambulanciákon és rengeteg sok javítóműhelyben foltozzák, tisztítják és javítják a katona ruháját és fehérneműjét.

Irodai és hírszolgálati osztály. Elsősorban a sok írásbeli és hírszolgálati munkát látja el, de idetartoznak a légvédelmi megfigyelés, az időjárás jelentés és a hírszolgálat különböző módjai is. Munkájuk fontosságát és jelentőségét igazolta a téli háború — Ázáltal, hogy a Lották számtalan olyan feladatot vállaltak, melyeket eddig **férfiak** láttak el, sok tízezer harcost szabadítottak fel a tűzvonal számára

A gyűjtő és gondozó osztály feladatkörébe tartozik a védőszervezet fenntartásához anyagi és szellemi javak **gyűjtése és gondozása. A gyűjtés a legkülönbözőbb módon történik.** A jövedelem emelésére a Lották különböző üzleti vállalkozásokat kezdtek, melyek jövedelme a Szervezeté. Százakra megy a Lották kávéházainak, vendéglőinek, penzióinak, sütődéinek, ruha és egyéb üzeleteinek a száma. — Mindezeknek az üzleteknek jövedelmét a háború nyomorának enyhítésére és a hadirokkantak felsegélyezésére fordítják.

Szinte lehetetlen felsorolni azt a sok **különböző munkaterületet, melyben a Lották dolgoznak, hogy felszabadítsák a férfimunkaerőket a tényleges honvédelem számára.** A csapattesteknél, a tábori postánál, a hírszolgálatnál, telefon- és rádiószolgálatnál végzett munkájuk ezerféle és sokszor közvetlen veszéllyel jár. **Erre mi sem jellemzőbb, mint hogy 67 hősi halottjuk van.**

A háború alatt és után a Lotta Szervezetnél is hatalmas tényzővé fejlődött a **szociális gondozás,** mert gondoskodni kellett a kiürített területek lakosságáról és a hadbavonultak családjairól. A Szervezet gondozói munkája a gyermekekre is kiterjed s ezzel is a nemzet örök nagy céljait szolgálják.

Néma és nyomasztó szolgálatot teljesítenek a **Lották az elesett hősök körül.** A hadsereg felkérésére ugyanis bizonyos kijelölt helyeken átveszik a hősi **halottak** testemeit és mielőtt hazaszállítanák, megmosdatják, felöltöztetik és fehér koporsóba helyezik őket.

(Folyt.. köv.)

— **Püspökladány előljárósága 35 százalékos munkadíjpótlékot szavazott meg** a községi előljárók és tisztviselők részére. Az intézkedést a vármegyei törvényhatóság jóváhagyta.

Nagyszabású bejelentésellenőrző razziákat tart a rendőrség

A debreceni rendőrkapitányság a tegnapi napon bejelentésellenőrző razziát tartott az Arany János és Miklós utcákon és környékén. A razzia célja elsősorban az volt, hogy a rendőrség megállapítsa, minden lakó be van-e jelentve, továbbá, hogy a házulajdonosok a lakók nyilvántartását rendesen vezetik-e.

A razzia első napján megállapítást nyert, hogy ebben a városrészben csekély kivétellel a lakosság a bejelentési kötelezettségnek eleget tett és a háztulajdonosok a ház lakóinak nyilvántartását rendesen vezetik. Azok ellen, akik ezeknek a kötelezettségeknek nem tettek eleget, kihágási lejárás indult meg.

Mivel a debreceni rendőrség rendszeresíti ezeket a bejelentésellenőrző razziákat és meglepetésszerűen a város különböző részein fognak a detektívek ellenőrzést gyakorolni, a rendőrkapitányság felhívja a háztulajdonosok figyelmét, hogy kötelesek a lakók számára való tekintet nélkül minden bejelentett lakót az úgynevezett háznyilvántartásba bevezetni és ebben mindtn adatukat feltüntetni, az esetleges változásokat keresztülvezetni.

Karácsonyi ajándéknak
könyvujdonságok
ifjúsági iratok
nagy választékban
Grünmann Sándor
könyvesboltjában Piac-u. 53.

Indulnak a babák Erdélyországba, és a Bácska kismagyarjainak...

...Kis bogárhátú magyar házakban apró magyarok csillogó szemmel, nagy-nagy vágyakozással álmodoznak mostanában. Mit hoz nekik a kis Jézus, a szeretet ünnepén, Karácsonykor?

Könnyű a városi gyerekeknek. Hozzájuk könnyű szerrel ellátogathat az ajándékosztó Jézuska. A távoleső falvakba már nehezebb az útja, így eshetik meg, hogy sokszor nincs érkezése ahhoz, hogy felkeresse a tanyasi gyerekeket.

A Jézuska munkájában segítőtársakra talál. Itt Debrecenben is vannak áldozatos, érző lelkek, akik fáradtságot nem ismerő munkával dolgoznak azon, hogy a sok kis magyar gyerek ajándékot kapjon karácsony estéjén.

A Bácska csángómagyar gyermekei, meg a messzi Erdély-szél apró székelyei kapták az elmúlt évek karácsonyain a debreceni Jézus-segítők, dr **Szalay Károlyné** és **Szalay Annuska babáit.** — Szebbnél-szebb babák készültek a két hölgy „műhelyében" s mentek karácsony táján el Bácsjózseffalvára meg Erdélybe, Kápolnásfalura

Szalay Annuska harmadik éve csinálja a babákat és küldi szerető szívvel. Akkor kapott ösztönzést munkájához, amikor három évvel ezelőtt a Kormányzó Ur hitvese, a Főméltóságú Asszony akciót indított, hogy a visszatért részek magyar gyermekei karácsonyra ajándékot kapjanak. De nem jutott mindenkinek **„a Kormányzó Néni babáiból"**, ahogy a gyerekek mondták. A debreceni Boldog Margit Leányklub hölgyei álltak hát össze s Szalay Annuska vezetésével egy baba-sereget el is küldtek Erdélybe, a visszatért magyar gyermekek első karácsonyára.

Két esztendő óta pedig már maga csinálja a babákat. Bácsjózseffalvára küldte őket, a csángómagyar gyerekeknek, akik kimondhatatlan boldogsággal, örömmel fogadták a nemvárt ajándékot. A község plébánosa, **Németh Kálmán** fejezte ki köszönetüket, mellékelve egyben a gyerekek köszönő sorait. „Nem mertem elhinni, hogy ez a szép baba az enyém" — írta nem egy. Nem is láttak addig ilyen babákat.

Most is harminc babát küld Szalay Annuska Bácsjózseffalvára. Utrakészen állanak a babák, baboskendősen, magyaros ruhában, apró fehér kötönykében, nemzetiszín csokorral, kalárissal a nyakukban. Egy-egy remekmű mindegyik. Mennyi munka volt mindegyikkel. Aztán meg hozzá való is nehezen akad manapság. **A babafejeket csak háromheti várakozás után lehetett megszerezni.**

Húsz baba megy dr **Szalay** Károlyné **jószíve** révén Erdélybe, annak egy messzeeső falucskájába, Kápolnásfaluba. Hogy milyen örömet okoznak most, azt elképzeljük, amint a tavalyi köszönő sorokat olvassuk:

...„Óh, milyen nagy örömet is szerzett azoknak a csöppségeknek az ajándék, akik szegénységük miatt eddig nem is tudták, mi az. Ha kaptak is egy-egy kis cukrot, vagy egy fejkendőt, vagy kötönykének valót, azt is nagy-nagy örömmel vették. Most aztán milyen csodálattal, bámulattal voltak, hogy ők ilyen babákat kaptak! **Isten az angyalok által küldött ajándékának vélték."**

Amikor ezt a levelet olvastuk, kívánságunk ugyanaz volt, mint a levél befejező sorainak: **„Fizessen meg a jóságos Isten ezerszer nemeslelkü ajándékáért, — amellyel a kisded székelyek szivét megörvendeztette".** Mert ha mindig is az volt, ma sokkal inkább szebb, szentebb kötelesség a szegények, az elhagyottak felkarolása. S a jókedvü adakozót szereti az Isten s a jó szívvel adott ajándéknak van foganatja, társadalmat egybeforrasztó hatása...

Légoltalmi kihágások

A debreceni rendőrség, mint kihágási bíróság a tegnapi napon ismét több légoltalmi kihágás ügyében hozott ítéletet. Dr Papp Menyhért nedörtanácsos, kihágási bíró, Barta János kőműves, Szegfű-utca 14 lakost, Bernát Lajos kocsis Böszörményi út 37. lakost, Friedländer Mór kereskedő Hatvan-utca 37. a lakost, Lacikó Béla Lázár-utca 2. szám alatti lakost, Matyi Emil zenész, Tóth Árpád utcai lakost, özv. Szabó Lajosné Arany János-utca 47. sz. alatti lakost, Leel Ignáczné Vendég u. 23 sz. alatti lakost, amiért az elsötétítési rendelkezéseknek nem tettek megfelelően eleget 2—2 napi elzárásra ítélte.

— **Újabb önkéntes spanyol zászlóalj indult a keleti harctérre.** Logronoban ünnepélyesen búcsúztatták az orosz frontra induló önkénteseket.

SEAL BUNDÁK
NAGY VÁLASZTÉKBAN
LIPCSEI és HAZAI SZŐRMÉK-PIAC-U 59
TELEFON: 37-80.

Órát, ékszert,
ezüst dísztárgyat bizalommal vásároljon
Sretter János órás és ékszerésznél Batthyány u. 13.

Jó meleg bélelt bőrkesztyűk
retikülkülönlegességek, függönyök, melltartók nagy választékban
Bőr István kesztyüsnél
Piac u. 20. sz. (Városháza épület)

Angorafonál
Divatfonál
Kézimunka
Pethő
díszmüáru szaküzletében cérnák, gépselymek. Szent Anna u. 10.

KÖNYV

SZEGÉNYEK SZERELME

ez a címe a kitünő fiatal iró, Eszterhás István izgalmas érdekes új regényének. A regény hősnője egy feltünő szépségü fiatal leány, aki után sokan kapkodnak mohó kézzel. A szegény emberek alvilága a démoni háttér, sötét kalandok, forró bünök között tántorog a rozsdavörös hajú Fekete Zsuzsa. De végül is győz a szerelem a rosszaságon, a szegénységen, önzésen, irigységen és gonoszságon is. Eszterhás új regénye igazi irodalmi eseménye a karácsonyi magyar könyvpiacnak.

Colerus :
PYTHAGORASTÓL HILBERTIG

Colerus nagy népszerüsége legtalálóbban azzal jellemezhető, hogy müvei mindenki számára könnyen érthető formában megírt tudományos munkák. Uj müvében, Pythagorastól Hilbertig, mintegy összefoglalja mindazt, amit előző két munkájában nyujtott. Megmutatja, hogyan jött létre ki teremtette meg mind azt, ami az Egyszeregytől az Integrálig a matematika és a Pontiól a Négy Dimenzióig, a geometria tudományát alkotja. Szinte azt mondhatnók, a legmüvészibb tudomány, a matematika regényét irja meg, egymást követő sorozatban. Franklin Társulat kiadása.

Németh László :
ALSÓVÁROSI BÚCSÚ

Az Utolsó kísérlet c. regényciklus második része az Alsóvárosi Búcsú. Az első rész: Kocsik Szeptemberben, a harmadik rész: Szerdai Fogadónap, a negyedik rész: A másik mester. A regényciklus olvasottságát Németh László egyre jobban növekedő négpszerüségét igazolja, hogy az Alsóvárosi Búcsú most jelenik meg a második kiadásban. A regényciklus egy falusi ifjú életének története, kora gyermekkorától az egyetemi évekig. A regényciklus hőse, Jó Péter, a városba kerül, mint az iskolás gyermek, alig suhanckorban. Keresi helyét a város életében, az emberek között, a társadalomban és az iskolában. Sok csalódás, tévedés, kiábrándulás az útjelzők ebben a keresésben. A lélek két arcát mutatja meg Németh László: hogyan lesz az értelmes kölyökből felnött fiatalember és hogyan alakul át a paraszt úrrá.

Az Alsóvárosi Búcsú önmagában is zárt egységet és teljesen befejezett regényt alkot s a Franklin Társulat a magyar olvasók nagy táborának kívánságát teljesíti, mikor második kiadásban jelenteti meg ezt a páratlan remekművet.

IRÁNYÁR — HASZONKULCS

A gazdasági életnek úgy elméleti, mint gyakorlati emberei nagy mértékben hiányolták az irányárak és haszonkulcsok rend szerének egyeséges és áttekinthető összeállítását. Úgy az előállító gyárosnak és iparosnak, mint a nagy- és kiskereskedőnek szüksége van egy áttekinthetően rendszeresített ár-kézikönyvre, amelyből gyorsan és megbízhatóan megállapíthatja annak az árucikknek hatóságilag megállapított árát vagy haszonkulcsát, amelyik éppen érdekli. Ennek a mindenütt tapasztalható szükségletnek tesz eleget dr Neményi Vilmos „Irányár — Haszonkulcs" című könyve, amely a Bibliofilia könyvkiadóvállalat (Budapest, VI. Teréz-körút 20.) kiadásában jelent meg és amely összefoglaló bevezetések és magyarázatok után betürendi sorban, világos útmutatásokkal kísérve közli a közellátási minisztériumnak és az árkormánybiztosságnak 1942. november 1-éig megjelent és érvényben levő ár- és haszonkulcsrendeleteit a legfontosabb közszükségleti cikkekről. A könyvet hasznos munkának tartjuk és könnyü áttekinthetősége folytán minden érdekeltnek jó szolgálatokat tehet. A könyv bármelyik könyvkereskedőnél megvehető.

ÉRIK A GYŐZELEM
Péthy Kálmán könyve.

A Centrum kiadóhivatal kiadásában a napokban jelent meg Péthy Kálmánnak tömörségében is sokat mondó aktuális müve, amely már címével is: „Érik a győzelem" felkeltheti minden olvasó figyelmét.. A könyv ára 1.80 P.

Kósa János :
II. RÁKÓCZI GYÖRGY..

II. Rákóczi György, aki apját, Erdély egyik legnagyobb fejedelmét követte az uralkodásban, egyike történelmünk legérdekesebb és egyben legtragikusabb alakjainak. II. Rákóczi György az elképzelhető legrosszabb választást tette, a svédekkel szövetkezett. A svéd szövetséggel, sőt a svédek pálfordulásával sem veszett el még minden. Csakhogy Rákóczi György attól kezdve, hogy megindította a lengyelországi hadjáratot, hibát hibára halmozott. Amidőn II. Rákóczi György trónra lépett Erdély erős és hatalmas ország volt, halálakor egy elvérzett, leszegényedett, a török kénye-kedvére kiszolgáltatott ország marad utána. — Kósa János nagy tudással, hozzáértéssel megírt értékes könyvét mindenkinek figyelmébe ajánljuk, aki érdeklődik történelmünk iránt. Franklin-Társulat kiadása.

KÉMEK, ORGYILKOSOK, ÖSSZE ESKÜVŐK

150 éven át a szerbség viharos története két egymással versenyző családot uralt a Karagyorgyevicseket és az Obrenovicsokat. Ezek történetét és a velük kapcsolatos eseményeket tárgyalja ez a könyv. Mintegy izgalmas film kockái peregnek előttünk ebben a szinte már-már hihetetlennek látszó igazi történelmi események. Piacra hozta a centrum kiadóvállalat Cz. Tamásy György élvezetes fordításában.

Rádió, Kerékpár, Csillár
részletre is
Lévaynál
Debrecen, Piac-u. 42. Telefon : 12-20.

Megjött a karácsonyfa Debrecenbe, de igen drága

Az óvatosak már vásárolják, de csak a kicsike fákat

Az idei karácsony első hirnökei a karácsonyfák már megérkeztek Debrecenbe. A szép zöld fenyőfákkal zsúfolt vagonokból egyre-másra hordják a fuvarosok a fákat az elárusítóhelyekre.

Az érdeklődés most is nagy a karácsonyfák iránt, de a vásárlási kedv bizony meglapul egy kicsit, ha az árakat megmondják a vevőnek. *Egy kicsi fa, alig másfélméteres 15 pengő, a méteres tiz pengő és még a galyakért is elkérnek néhány pengőt.* A karácsonyfa tehát drága mulatság és a pénztárcát alaposan igénybe kell venni, ha a karácsonyi hangulathoz hozzátartozó facskát megakarják vásárolni. Vásárolni pedig mindenki akar, fenyőfácska nélkül nem karácsony a karácsony és ha már nem is lesz foszlós hófehér kalács, legalább a zöld karácsonyfa hirdesse, hogy eljött az ünnep, a szeretet ünnepe.

A gyengepénzü közönség úgy segit magán, ahogy az elővásárlásokból megállapítható, hogy mérsékelte igényeit, lemond a szépnövésü fákról, a kicsiket vásárolja, mert az olcsóbb. Ebben a választásban az is segíti, hogy a nagy fára sok mindenfélét kell rakni, díszíteni és cukorkával megrakni, mert különben „csupasz" a fa. A karácsonyfadíszek, no meg a cukorkák nem hagyták magára a karácsonyfát a drágulás útján és igy a bölcs takarékoskodás is azt hirdeti, hogy kicsi fára kicsi a felszerelés, tehát kétszeres a megtakarítás. A szokásos karácsonyi szaloncukor kilója meghaladja a nyolc pengőt, hogy másról ne is beszéljünk, még szerencse, hogy alig lehet kapni.

A debreceni lakásokban a drágulás következtében kicsik lesznek az idén a karácsonyfák, divatosak lesznek a picike, cserépbe ültethető fácskák. Elférnek szépen az asztal közepén, legalább nem szégyenkeznek a köréje lapuló ajándékcsomagok. Azok is kicsikék lesznek az idén.

A nagy karácsonyfák alatt, melyeket székre állva díszítettek más időkben, bizony nagyon szomorúan hatnának a kicsike ajándékcsomagocskák. Igy valahogy a drágaság jegyében egymáshoz alkalmazkodnak a kicsike fák és kicsi csomagok.

A karácsonyi ünnepek közeledte mindig az ünnepi gondokat is jelentik, a beszerzés gondjait. Sok gond között várjuk a karácsonyt és ha bánt is majd bennünket, hogy karácsonyfank nem díszes és nagy, gondoljunk arra, hogy még mindig többen lesznek azok, akiknek karácsonyfáját egy kis zöld galyacska jelzi csak az ablakba téve. Minden díszítés nélkül jelenti, hogy örök az emberekben a remény a szeretet után, melyet hirdetünk és várunk mindenkinek karácsony ünnepén.

A közönség szava

Egyirányú „belső közlekedést" a villamoskocsikban

Mélyen tisztelt Szerkesztő Úr! Engedje meg, hogy a „Debreczen" nyilvánossága útján juttassam kifejezésre a villamosokon utazó közönség egyik kérését, amely talán minden különösebb áldozat és nehézség nélkül teljesíthető.

Foglalkozásomnál fogva nagyon sokat kell utazgatnom a villamosokon a napnak minden szakában. Most a téli időben szinte elviselhetetlen a kocsik „belsejében" a közlekedés. Az emberek bundákban, télikabátokban járnak és igy olykor két-három ember szorul össze a villamosban s ha valamelyikük indulna kifelé, sodorja, nyomja, gyötri a többit, míg nehéz bundájával kikászolódik a tömegből. Gyakran gombok, ruhák szakadnak el.

A megoldás igen egyszerü. Vezessék be azonnal az egyirányú közlekedést a kocsikban. Hirdesse ki a villamostársaság, hogy ezentúl hátul csak felszállás és elől leszállás van. Tegyen ki feltünő kivitelü és jól látható táblákat a kocsikban is az új rendről. Nagyon hasznos volna, ha még a kocsi külső részein is felfestenék a hátsó perronnál a kocsi oldalára : „Itt csak felszállás!" Viszont az elülső perronnál a kocsi külső oldalán álljon ott : „Itt csak leszállás!" Meggyőződésem, hogy egy hét alatt mindenki megszokná az új rendet és ennek még az a nagy előnye is származna, aminek hiánya miatt a kalauzok olyan sokat zsörtölnek az utasokkal mostanában, nevezetesen aki felszállna, igyekezne mindjárt a kocsi elejébe menni, hogy közelebb legyen a leszálláshoz. Nemcsak Budapesten, de külföldön mindenütt ilyen a közlekedési rendszer az autobuszokon is, nagyon jól bevált, itt is sokat könnyítene a közönség utazási keservein. Kis frisseség, gyorsaság, elhatározás kell. Ennyi az egész.

Soraim szíves közléséért köszönetet mondok.

Egy sokat utazó.

Márkás órákat bizalommal Stassik órásmestertől
Elsőrendü javitóműhely. Széchenyi u. 3., Halkőz sarok. Takarékos ági tag

AJÁNDÉKNAK
Babamackók gyermekruhák és fehérneműek
NEUWIRTHTÖL Kálvin-tér 3. sz.

HA MÉG EGYSZER AZT ÜZENI!...

— Kossuth Lajos életregénye —

Irta: Hegyaljai Kiss Géza

(37) (Minden jog a szerzőé.)

Mikor a Pesti Hirlap szerkesztését megkezdi, édesanyja a szerkesztőség közelében rendez be lakást számukra, a László-féle házban Emeletes szép nagy épület ez. Szép-utca 3-ik szám. Lakásuk ablakai az emeleten a Szép-utcára nyilnak s szemben levő Almásy-kertre.

Ebben a csendes, derüs lakásban születik a következő évek alatt, három gyermekük: Ferenc, Vilma, Lajos.

Egyszer majd emléktábla fogja hirdetni, hogy ebben az épületben lakott Kossuth Lajos táblabiró, a Pesti Hirlap szerkesztője, boldog házassága első éveiben 1841-től 1844-ig.

ÉLETEM ÉLETE

Szép Meszlényi Teréz, Kossuth fiatal felesége, az első fényképen is. Az ovális daguerrotipia előterében egy nő ül világos szoknyában, sötét mentében, kalapban. Ez Meszlényi Jánosné. Mellette jobbra, csipkés világos ruhában, széles kalapban a nagyobbik lánya: Teréz, Kossuthné. Az anyja mögött áll hajadonfővel, csipkedíszes öltözetben a kisebbik lánya, Meszlényi Flóra.

Ez az egyetlen fénykép Kossuthné ifjúkorából. Úgyszólván teljesen ismeretlen. A másik képe Kossuth dolgozószobájából ismert, negyvenéves korában ábrázolja Kossuthnét, jól olajfestményen.

Az okos, müvelt és nemeslelkü fiatal párt a legteljesebb szeretet fűzi egymáshoz. Akár látták egymást a budai nehéz évek előtt, akár levélben nyilvánult meg Kossuth iránt Meszlényi Teréz rokonszenve, szeretik egymást. Szeretetük abban a huszonnégy esztendőben, amely sok viszontagsággal következik, mindig erősödik, minden próbát kiáll és a sirig tart.

Wesselényinek irja Kossuth házassága harmadik évében, a sok veszödöttségről szólva:

— Megszökném elátkozott existenciámtól, ha kedves jó nőm angyali kedélye nem vidítana munka s kín közben.

Anyagi nehézségeit felesége a legügyesebben hidalja át. Amit a szerkesztésért kap, abból családját alig tudja ellátni. Tinnyén hatezer forint adóssággal birtokot vesz. Ezzel még több a gondja. A felesége áldása a háznak. A szerkesztésért két év alatt nyolcezernégyszáz forintot kap. Alig marad pár száz forintja. Ezt iria:

De még ennyi se maradt volna, ha kedves nőm, ki éveken keresztül soha egy borult pillanatot nem csinált, nem olyan mondhatatlan számitva viszi háztartásom.

Más helyen is szóvá teszi boldogságát. Tinnyén irja 1843 július 16-án:

Csak házi boldogságomban ne bántana a Fátum. Örömeim gyérek az életben családom körén kivül, mert ebben — árnyéktalanul boldog vagyok.

Mikor beteg a felesége, valamit akar mondani Wesselényinek. De nem mondja el, mert akit szeret, beteg. Igy ir róla:

Majd elmondom egyszer, de most nem birom. Félszemem és lelkem egészen kedves betegem mozdulatain csüng.

Később Olaszországban, mikor Kossuthné mellrákban hosszasan szenved, Kossuth csodálatos önfeláldozással ápolja.

Kossuth mindvégig igazán az ő lelkére való gyöngédséggel szereti feleségét. Édes angyalának, élete életének nevezi. Boldog házasságukban egymás után jő áldásnak a két fiú s az egy lány. Első fiok Ferenc, Pesten jön a napvilágra 1841 november 16-án, Vilma Pesten, 1843 május 10-én, Lajos Tódor Pesten, 1844 május 26-án.

Kossuth a családját nagyon szereti. Olyan igazi fiúi szeretettel vonzódott édesanyjához, édesanyjához. Olyan hű gonddal viseli lelkén a testvérei és atyjafiai sorsát. És olyan imádattal határoz érzéssel szereti mindenkor a hitvesét. Gyermekeinek is a legszeretőbb édesapja tud lenni. Élete a nemzeté. Nem lehet annyiszor övéi mellett, mint a szeretet kívánná. De azért ezzel nem gyöngébb a ragaszkodása.

Kossuthnak a puszta jelenléte is nevelő hatású és fogékony gyermekekre. Sétál, beszélget velök. Folytonosan tanitja őket látni, megfigyelni. Nevelési elve, hogy önállóan képezzék magokat. Az atya megadja az irányt, a vezető szempontokat. Később a nevelő áll melléjök. Fő az önálló gondolkozás. Az apa, amikor csak teheti, szívesen időzik velök. Repülésre igazgatja szárnyaikat.

Szeret velök lenni. Ezért irja egyszer Amerikából, hogy egész a bűnig elhanyagolja gyermekeit. Pedig valójában nem hanyagolja el. Hanem a szeretetnek kín azoktól távol lenni, akikre irányul olyan megnyerően tud társalogni idegenekkel is. Hát még a családja körébe milyen meghitt hangot, derüs légkört visz. Akik egy-egy csendesebb napot különösen egy-egy korácsonyestét töltenek Kossuth családjánál, azokat örökre foglyul ejti Kossuth otthonának bájos képe, abban a szívek bensőséges melegsége.

(Folyt. köv.)

MIT LÁTTAM FINNORSZÁGBAN

Irta
és a Dóczi Volt Iskolatársak Szövetségének ünnepélyén elmondta
VITÉZ KERESZTES FISCHER FERENCNÉ

I.

A finnországi eseményeket legjobban úgy lehet megérteni, ha előbb a finn nemzet történelmét röviden ismertetem.

Közös törzsből származunk. Régen, nagyon régen volt, hogy a két testvér nép, a finn és a magyar **elszakadt** egymástól. A finn **testvérek észak** felé és mi magyarok dél felé vettük utunkat, két távoli örhelyére az európai kulturának, de homlokunkon a közös sors jegyét viseltük és szívünkben a jövő azonos reménységeit

Alig helyezkedett el a testvérnép gránitföldű hazájában már jelentkeztek a hatalomra vágyó, földéhes szomszédok. **1154-ben a svédek királya hittérítés ürügye alatt betört az országba** s ennek néhány helyén meg is vetették lábukat. Később a svéd papság és katonaság lassanként meghódítja az országot és a XIII. század végén már elérték Karjalát. Püspökségeket alapítottak, várakat emeltek. A vezető réteg, mely kezdetben svéd papokból és katonákból állt, később kereskedőkkel és földműves elemekkel is gyarapodott. **1223-ban a wilpuri erőd felépítésével be is fejeződött Finnország megszállása.**

Ugyanakkor azonban már jelentkezett **kelet felől a másik igénylő, a fiatal orosz birodalom,** amely irigykedve nézte a svéd terjeszkedést s a XIV. század első felében meg is történt az osztozkodás. Karélia az egész Ladoga menti vidékkel orosz uralom alá került, míg a nyugati rész a svédeké maradt.

De nemcsak hogy idegenek lepték el az országot, megkezdődött a nemzet bomlása vallási téren is, mert míg nyugatról a protestantizmus hódított tért, addig az oroszok az ortodoxizmust terjesztették s azon fáradoztak, hogy a felekezeti ellentéteket minél inkább elmélyítsék. A svédek nem törődtek a finnek kulturális fejlődésével, sőt büszkék voltak nyugati kultúrájukra és mélyen lenézték a finneket. A svéd királyok nagykiterjedésű latifundiumokat ajándékoztak az idegen nemességnek, melynek egyetlen gondja volt, hogy minél több adót préseljen ki a finn parasztságból. Fel is keltek jogaik megvédésére az úgynevezett **„bunkós háborúban"**, melynek leverése után büntetések, megtorlások napirenden voltak. Látszólagos engedményeket tettek ugyan, mert mint legkitűnőbb harcos népet hercegségre emelték s névleg résztvehettek a királyválasztáson, az országgyűlésen, törvényhozáson, adó szempontjából Svédországgal egyenrangúak lettek. De a nép saját érdekeit soha nem képviselhette, arról mindig idegenek döntöttek.

A XII. század végén éhinség és pestisjárvány tizedelte meg a népet, 1700-ban pedig kitört az északi háború s vele Finnország legszomorubb korszaka kezdődött. Nagy Péter katonái rabolva és gyilkolva járták be az országot. Ez körülbelül ötven éven át tartott.

Az első eset, amikor **az önálló Finnországért küzdöttek, 1788—1790-ben volt.** 1808-ban I. Sándor cár újból megtámadja őket. Egy kis finn csapat útját állja az oroszoknak abban a reményben, hogy a svéd király segítséget küld. De csak vezért küldött, aki megkezdte a visszavonulást északnak. A hadsereg lerongyolódva, elcsigázva érkezett meg a svéd határra, mert csak legénysége volt finn, de tisztjei svédek voltak, kiknek legtöbbje árulója lett a hadseregnek. Legnagyobb erődjük, Sveaborg parancsnoka például átadta a várat anélkül, hogy az erődben levő 700 ágyut elsütötte volna. **Mégis ez a háború a finn katona hősiességének első megnyilatkozása volt.** Bátorsága, szívóssága, harcmodora — ami csak kisebb vállalkozásoknál nyilatkozhatik meg — legendás hírre kap és nemzeti létének alapja lesz. Mikor az orosz csapatok már a Botteni öböl jegén állanak, a svéd király hajlandó lemondani Finnországról és **700 éves svéd fennhatóság után orosz uralom alá kerülnek.**

A hódító cár elismeri ugyan a finn alkotmányt, de **utódja már semmibe sem veszi.** Közben **a finn nép öntudatra ébred és megindul a nemzeti szervezkedés mozgalma.** A finn nemzeti szellem legjobbjai egy táborba tömörülve küzdenek az önállóságért. A nép még nem egységes Az idegen uralom alatt a svéd lett a hivatalos nyelv s **finnül csak a paraszt beszélt.** Megindul az elkeseredett harc az iskoláért.

1899 februárjában jelenik meg az úgynevezett „februári rendelet", mely minden általános érdekű kérdésben a döntést az orosz hatóságra bizza. Az ország olyan volt, mint a megbolygatott méhkas. A finnek szervezkedtek és némák maradtak minden idegen és gyanus elemmel szemben. Titokban gyűlést hívtak össze és megbíztak egy tizenkéttagú bizottságot, hogy a cárnak emlékiratot készítsen, melyben **tiltakoznak jogaik elrablása ellen. Ötszáztagú bizottsággal küldik el Pétervárra az 525,000 aláírású tiltakozást.** Az ellenséges tisztviselők és katonák előtt mindez titokban történt s csak akkor tudták meg, amikor a küldöttség különvonatja már elindult. **Egyetlenegy finn sem lett az ügynek árulója.**

A cár nem fogadta a követeket. Egész Európa rokonszenve kísérte a finnek szabadság mozgalmát. Tizenkét nemzet szellemi vezérei összesen **1050 tiltakozó jegyzéket küldtek a cárnak, kérték rendelkezésének visszavonására.** De a cár nem engedett s a februári rendeletet a nyelvrendelet követte. **Ennek értelmében egyik napról a másikra az orosz lett a hivatalos nyelv, holott az orosz nyelvet a lakosságnak csak háromtized százaléka beszélte.**

Ezután következett **a finn hadsereg felosztalása.** A kaszárnyák és a hadsereg felszerelése orosz állami tulajdon lett. 25 ezer finn kapta meg behívóját, de alig pár ezer jelent meg a sorozáson. A nép ellentállt, ahogy tudott, de a csüggedés és reménytelenség nőttön nőtt s a belső egyenetlenség miatt nem volt vezetője a népnek.

Igy érte őket a világháború, nyomorban, csüggedten, fegyvertelenül. Az oroszoknak minden ügyeskedése és brutalitása sem tudta a finn ifjúságot katonai szolgálatra kényszeríteni. Előnye volt ennek, hogy a világháborúban nem kellett az orosz hadsereg oldalán harcolniok, hátránya pedig, hogy nem volt képzett katonaságuk, holott a haza védelmére szükségük volt erre. Az öntudatra ébredt finn ifjúság a világháború kitörésekor kiszökdösött Németországba s a „27 porosz vadász zászlóalj" létszáma csakhamar kétezerre rugott s ennek minden egyes tagja finn hazafi volt.

A háború után Finnországban is megkezdődnek a vörös terror borzalmai Finnország kikiáltja függetlenségét, de az ország tömve van orosz katonával. A kegyetlenkedések, az éhinség és nyomor ebben a higgadt népben is felébreszti az aljas ösztönöket, s úgy látszik, mintha a bolsevista pestis megfertőzné az országot.

Most érkezett azonban el a katonaképzett finn ifjúság órája. **Mannerheim tábornokkal az élükön nyugat felől elindult a felszabadító hadsereg, megtisztítja a bolsevistáktól az országot s most kezdődik a finn szabad hazának céltudatos, lépésről-lépésre való felépítése. Nem ment könnyen!** A kormányok egymást váltogatják és a pártviszályok sem szünnek meg egyszerre. Még tapogatózik és keres a fiatal finn nemzet, de lassan tudatossá válik benne, hogyha szolgálni akarja hazáját, legjobb tudását és tehetségét kell latba vetnie.

(Folyt. köv.)

Báró Waldbott borozóba
kitűnő zamatú új borok
érkeztek. Püspöki palota

Hajdú megye közgyűlése 25 ezer pengőt szavazott meg a Kollégium megsegitésére

Hajdú vármegye közgyűlésén Rásó István alispán megkapó hangú előterjesztésében hívta fel a törvényhatóságot a Kollégium megsegítésére.

— Az egész vármegye közönsége előtt köztudomású az a tény — mondotta Rásó István alispán —, hogy a négyszázéves **debreceni kollégium, a magyar református egyház és a magyar tudományos élet egyik leghatalmasabb védőbástyája az utóbbi két évtizedben súlyos anyagi válságba jutott.**

Miután az előterjesztés remekbeszabott mondatokban szólt az ősi Kollégium multjáról és jelentőségéről, így folytatódik:

— Ezt a Kollégiumot, ezt az ősi magyar intézményt, ezt a négy évszázados tehetségkutató és tehetségnevelő intézményt meg kell menteni, s az a szent meggyőződésem, hogy Hajdú vármegye törvényhatósági bizottságának minden egyes tagja úgy gondolkozik, mint én.

— Indítványozom tehát, mondja ki a törvényhatósági bizottság, hogy a debreceni ősi kollégium, mint a magyar nemzet egyik legnagyobb nevelő és tudományos intézményének anyagi megsegítésére felajánl és **megszavaz huszonötezer pengőt olyanformán, hogy 1944. évtől kezdve öt éven keresztül évi 5000 pengőt állít be háztartási költségvetésébe és azt készpénzben bocsátja évenként a kollégium igazgatóságának rendelkezésére.**

A közgyűlés **egyhangú lelkesedéssel megszavazta a Kollégium támogatására a 25.000 pengős adományt.**

D. Ludány Miklós és vitéz Kiss István Hajdú vármegye felsőházi tagjai

Hajdú vármegye közgyűlésén dr **Uzonyi Barna** vármegyei főjegyző ismertette a belügyminiszter leiratát felsőházi tagok és póttagok választásáról. Bejelentette, hogy az országgyűlési képviselők számának megnövekedése folytán az eddigi egy felsőházi tag helyett 2 rendes és 2 póttagot választ a közgyűlés.

A törvényhatóság egyhangúlag választotta felsőházi tagokul dr **Ludány Miklóst** és vitéz **Kiss Istvánt**, póttagokul pedig dr **Csoháry** Andrást és **Fazekas** Gábort választották meg.

Ludány Miklóst már harmadizben választotta felsőházi tagul Hajdú vármegye törvényhatósága, mint a gazdaérdekek képviselője szerzett igen nagy érdemeket.

Vitéz **Kiss István** ny. alezredes, földesi földbirtokos, a megye egyik legszociálisabb gondolkozású és tevékenységű embere. Az első világháború alatt az orosz fronton harcolt vitézül, számos kitüntetést szerzett. — Orosz hadifogságba esett és onnan 1922-ben tért haza. Élénk részt vett Földes község egyházi életében, majd a megyei munkába kapcsolódott be. 1929 óta tagja a vármegye törvényhatóságának. **Nagy súlyt helyez az ifjúság nevelésére. Földesen a leventeintézménynek nemcsak vezetője, hanem mecénása is, minta leventeegyesületi életet teremtett. Jelenleg a keleti harctéren teljesít hazafias szolgálatot.**

Az új felsőházi tagokat Szilassy főispán üdvözölte, megemlékezve arról, hogy Ludány Miklós már 14 esztendeje képviseli a felsőházban Hajdú vármegyét. Kérte, hogy a jövőben is hasonló odaadással, kitartással, hűséggel képviseljék a megye érdekeit. A mai életben, amikor egyre újabb törvényeket kell hozni, minden erejükkel azon legyenek, hogy ezek a törvények hazánk előhaladását szolgálják.

A főispán szavai után Ludány Miklós felsőházi tag mondott köszönetet a személyével kapcsolatban immár harmadizben megnyilvánuló bizalomért. Ígéretet tett, hogy a jövőben is a vármegye közönségének javára fog munkálkodni, különösen szívén viselve a gazdaközönség érdekeit.

További fejtegetéseiben Ludány Miklós hangoztatta, hogy a felsőház nem annyira politizáló testület, hanem inkább bizonyos fokig szaktestülete a különböző foglalkozási ágaknak. Természetes tehát, hogy akit Hajdú vármegye küld be a felsőházba, amelynek lakossága nagyrészt mezőgazdasággal foglalkozik, akkor a beküldött felsőházi tagnak elsősorban agrárius, azaz gazdaérdekeket kell képviselnie. Ezt képviselte az elmult 14 évi felsőházi tagsága alatt is, amikor bátran, őszintén megmondta, hogy **a magyar gazda ne szaladjon délibábok után, mindig csak magában bizzon és igyekezzen magán segíteni. Mindenkor az egységes gazdafront hirdetője voltam** — folytatta beszédét dr Ludány Miklós. — Majd rámutatott arra, hogy sajnos az utóbbi időben erős gazdaellenes hangulat kezd lábrakapni. — **A magyar gazda tudja kötelességét, megértette és megérti a föld szavát, melyet őseik századok óta védtek vasban, mely hol kard, hol ekeszarva formájában volt kezükben.** A magyarok Istene elvégezte, hogy ki megy közülünk a hazát védeni és ki marad itthon életet adni, termelni. **Szent kötelessége ma mindenkinek, aki itthon maradt, hogy megkettőzött szorgalommal szántsa és vesse a magyar rögöt.**

Éljenzés kísérte Ludány Miklós szavait.

Révész Imre püspök mondotta az ünnepi beszédet a szatmári Kölcsey Társaság évnyitóján

Szatmáron vasárnap délben tartotta meg a Kölcsey Társaság évnyitó ünnepélyét. — Dr **Streicher** Andor alispán szíves szavakkal köszöntötte D. dr Révész Imre püspököt és a történelmi hagyományokkal bővelkedő debreceni kollégium jelentőségét méltatta.

Nagy érdeklődés kísérte **Révész** Imre püspök nagy beszédét. „A Himnusz gyökere a debreceni Kollégiumban" címmel tartott értékes előadást, melyben azokat az ismeretlen, titkos szálakat tárta fel a hallgatóság előtt, amelyek a Kollégium nevelőhatása és Kölcsey Himnusza között voltak.

— Nem véletlenség, hogy a Himnusz Szatmár megyében született — mondta többek között a püspök. — Szatmárnak vérrel irott történeti talaja van.

A püspök ezután Kölcseynek a Kollégiumban töltött éveiről beszélt, majd a Himnuszban rejlő mélységesen magyar gondolatokat fejtegette. Végül azt kérte, hogy a **Himnusz éneklése közben felekezeti különbség nélkül gondoljunk egy kicsit a debreceni Kollégiumra is, legyünk hálásak iránta, szeressük multjáért, segítsük jelenében és imádkozzunk jövőjéért.**

A püspök nagyszerű beszédét lelkes taps és ováció fogadta.

Debreceniek sikere a szombathelyi fényképkiállításon

Szombathelyen nagyszabású fényképkiállítást rendeztek, melyen az ország legjobb versenyzői indultak. **A Debreceni Fotoklub tagjai közül sokan dijakat és elismerést arattak.**

A kiállítás művészi nagydijá. Vas vármegye serlegét **Aszmann Ferenc** „Zuzmara és köd" című képével nyerte el.

Aranyérmet nyert Rozmann László (Kassa), Szombathely város díját Csik Ferenc (Sopron) nyerte. Ezüstérmet nyert: Halberg József (DF), Csanády Ákos (DF). Bronzérmet nyert: Király Zoltán (DF).

A színesfilmversenyben az Országos Művészi Fényképkiállítás aranyérmét nyerte **Gink Károly**, a Debreceni Fotoklub tagja, bronzérmet kapott **Singer Éva** (DF). Oklevelet nyertek: **Kublin Tamás** (DF), **Szűcs Károly** (DF).

— A francia ipari üzemek szénszünetet tartanak és december 20-tól január 3-ig **becsuknak.**

Ha jó a penge -
jó a kedve!
ROTBART
LUXUOSA
Vérkép-viselet C. Dutsberg
Budapest VIII Rakoczi-ut 19

Karácsonyra
Női téli-
kabátok
bundák!
Férfi kalapok
divatáruk, szőrmesapkák, férfi fehérnemüek
most is jó minőségben
szolid árakon
MAGOLCSAI
NAGY MIHÁLY
-nál

Kereskedelmi-meg képzett

34 éves, nős, gyermektelen, megbízható, jó megjelenésű, őskeresztény szerény igényű tisztviselő, ipari vagy kereskedelmi vállalatnál megfelelő elhelyezkedést keres. — Megkeresést: „400" jeligére kiadóba kér.

HIREK

DOLGOZNÁSS, HOGY DOLGOZNÁSS!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata december 12-én reggel 8-tól dec. 19-én reggel 8-ig: „Kígyó" dr Mihalovits Jenő, Piac-utca 31., telefon: 30-95. — „Tisza" Jónap Aladár, Péterfia-utca 61., telefon: 24-52. — „Csillag" Beke Barna, Árpád-tér 1., telefon: 29-32. — „Szent Háromság", Homokkert, Szabó K. u. 11. Sallay László., telefon: 17-09. — „Mátyás király" Papp Gyula, Nyilastelep, Vámospércsi út 16., telefon: 32-01.

Hasznos olvasnivalók gyüjtése harcoló honvédeink számára

A főispáni hivatal azzal a kéréssel fordul a város intelligens társadalmához, társaskörökhöz, a kulturintézményekhez, iskolákhoz, dohánytőzsdékhez, hogy kiolvasott és nélkülözhető képes hetilapjaikat, folyóirataikat, újabb időből való napilapjaikat szíveskedjenek összegyüjteni s a főispáni hivatalban (vármegyeháza I. emelet 19. sz.) leadni. Csak nemzeti irányú lapokra van szükség. Az egy-egy ajándékozó által gyüjtött lappéldányokat zsineggel kell átkötni és az átkötés alatt az ajándékozó nevét, foglalkozását és lakását alkalmas módon fel kell tüntetni. Az így összegyüjtendő olvasnivalók a harcoló csapatokhoz fognak küldetni, hogy azok honvédeinknek pihenő óráikban hasznos olvasmányul szolgáljanak.

— **Közös adventi istentisztelet az evangélikus és református gyülekezetben.** A helybeli evangélikus gyülekezet, lelkipásztorával együtt, minden nagyszombaton este résztvesz a kistemplomi református istentiszteleten. Ennek viszonzása szokott lenni egy közös adventi istentisztelet, mely ma, szerdán délután öt órakor tartatik meg a helybeli evangélikus templomban, a Miklós utcán. Most a kistemplomi református gyülekezet, lelkipásztorával együtt fog résztvenni a közös istentiszteleten, melynek lélekemelő hatása bizonyára ezúttal sem marad el. A közös adventi istentiszteletre az érdeklődőket szeretettel meghívja az evangélikus és református gyülekezet vezetősége.

— **Dr O. Nagy Sándor vármegyei tisztifőügyész VI. fizetési osztályba való előléptetését jelentette be** dr Szöör Zoltán aljegyző a vármegyei közgyűlésen. A közgyűlés tudomásul vette a bejelentést.

Irógépcsaló szélhámosokat nyomoz a debreceni rendőrség

A Bori irógépjavító és kölcsönző vállalthoz néhány hete beállított egy fiatalember és a debreceni Cserkészkerület parancsnoka nevében levelet adott át, melyben egy irógépet kérnek néhány hétre kölcsön. Böszörményi Istvánné, a Bori-cég egyik alkalmazottja gyanútlanul kiadta a gépet. Néhány nap múlva egy másik fiatalember jelent meg az üzletben levéllel, melyben hivatkozva az utóbbi időben a Cserkészkerületnél felgyűlt sok munkára, még egy irógépet kért kölcsön. A levél hivatalosnak látszott és gyanútlanul kiadták az újabb irógépet is. Csak mikor a napokban lejárt a kölcsönzés ideje és a Bori-cég elküldött a cserkészkerülethez, derült ki, hogy furfangos szélhámosok csalátk ki két irógépet 1000 pengőt [illegible]ó értékben.

A rendőrség erélyes nyomozást indított az irógépcsalók kézrekerítésére.

— **A regényfolytatás mai szám munkából helyszűke miatt kimaradt. Holnap pótoljuk.**

— **Hajdú vármegye közgyülésén** a kijelölő bizottság tagjaiul Ujvárossy Lajost, vitéz Kiss Istvánt rendes, vitéz Kőszegi Frigyest póttagnak nevezte ki a főispán. Ugyanakkor Rásó alispán rendes tagul Csorba Antalt, vitéz Nábráczky Bélát, pótlagul Lárencz Bélát nevezte ki. A közgyülés pedig rendes tagul Weszprémy Zoltánt, dr Molnár Bélát, pótlagul Bálint Imrét választotta.

— **A miskolc—debreceni állami közút Debrecen felőli részén** az új betonútba való bekötés költségei felének átvállalását kérte Hajdúböszörmény a vármegyétől. A közgyülés 4000 pengő költség átvállalását a jövő évi közúti költségvetés terhére jóváhagyta.

— **Kétezer pengővel hozzájárul Hajdú vármegye a hajdúszoboszlói vasútállomáshoz vezető út állomástér előtti szakasza építéséhez.** A közgyülés úgy határozott, hogy ezt az összegel utólag felveszik az 1943. évi közúti költségvetésbe.

— **120.000 pengő kölcsönt vesz fel Hajdú vármegye az 1943. évi apaállat-beszerzések céljaira.** A kiselejtezett bikák pótlása folytán vált szükségessé a kölcsön felvétele, amit a vármegyei közgyülés megszavazott.

— **Ma délután 5 órai kezdettel vallásos ünnepély lesz az ispotályi templomban.** Ez alkalommal az Igét dr Kalmár Lajos tábori főlelkész hirdeti. Szász Károly: „A túri fiú története" című versét szavalja Madarász Magdolna leányköri tag. Szólót énekel Győry Ilona IV. é. akad. orgonakisérettel. Záróimádság.

— **A hadkötelezettség kijátszása miatt** bünvádi eljárás indult 37 kárpátaljai lakos ellen, akiknek ügyében a debreceni ügyészség tart vizsgálatot. A bünügy fővádlottjait, Braun Zsigmondot előzetes letartóztatásba helyezték és beszállították a debreceni törvényszék fogházába.

* **A Csapó-utcai egyházrész karácsonyi előadásának** részletes hirdetését pénteki számunkban figyelje.

* **Villanyszerelők és rádiósok figyelmébe!** Szabó Sámuel kartársunk temetése ma délután 2 órakor lesz. Teljes számú megjelenést kér az elnökség.

* **A Népszerű Angol Tanfolyamon** új kurzus kezdődik. Beiratkozás (32 órára tíz pengőért) *délután 4—6 óráig **Sebestyén Endre** angol lektor lakásán, Péterfia 12.

— **A Csapó-utcai egyházrész** vegyes bibliakőre szerdán este 6 órakor tartja bibliaóráját a Szappanos-utca 16. szám alatti gyülekezeti otthonban, melyre az érdeklődőket szeretettel hívja és várja.

— **Bizottsági tagválasztások a megyei közgyülésen.** A vármegyei borellenőrző bizottságba a közgyülés dr Csohány Andrást, dr Soós Jánost és Csapó Zsigmondot, az igazoló választmány tagjaivá Bencze Istvánt, vitéz Czeglédy Bélát, dr Benkő Gézát vitéz Nábráczky Bélát, dr Lárencz Bélát, vitéz Nagy Pált, dr Uzonyi Györgyöt és vitéz Kiss Istvánt, a közigazgatási bizottság tagjaivá dr Csorba Antalt, dr Csohány Andrást, dr Ludány Miklóst, dr Benkő Gézát és vitéz Nagy Pált választotta.

— **Érdeklődés közben meglopták** özv. Bozóky Mihályné Szegfű-utca 36. szám alatti lakost, akihez benyitott egy ismeretlen férfi és egy ismerőse után érdeklődött s kérdezősködés közben ellopott egy kabátot.

— **1939 óta 61 repülőszerencsétlenséget okoztak a madarak** egy amerikai légügyi szakértő kimutatása szerint. A legtöbb esetben a repülőgép összeütközött a madarakkal. Megállapították, hogy kisebb madárral való összeütközés is veszélyes lehet a repülőgépre.

— **Szeretetvendégség a nyilastelepi egyházrészben.** A nyilastelepi egyházrész Lorántffy Zsuzsánna nőegylete jól sikerült szeretetvendégséget rendezett vasárnap délután. A XXV. zsoltár éneklése után Mezey Béla lelkipásztor olvasott bibliát és imádkozott, majd köszöntötte az ünnepély előadóját: Biky Gábor vallástanárt abból az alkalomból, hogy megkapta a Nemzetvédelmi Keresztet. Telegdy József hittanhallgató szavalt több költeményt nagy hatással s ezt követte Biky Gábor előadása, aki izzó hazafiassággal beszélt a magyar asszonyok nemzeti feladatairól. Az előadás mély nyomokat hagyott a lelkekben. Leányköri tagok előadták Ecsedy Aladár „Virágok között" című párbeszédes jelenetét, amely után Adorján Gusztáv hittanhallgató énekelt Halleluja énekeket Telegdy József hegedü és Zergi Gábor harmóniumkísérete mellett. Ismét leányköri tagok szolgálata következett, akik Ecsedy Aladár: „A hüség" című jelenetét mutatták be igazi „hüséggel". Teafelszolgálás, majd közének és Orosz János imádsága következett, majd a teázás után az előbb szolgáló hittanhallgatók, mint a nyilastelepi munkákban tevékenyen résztvevő segítőtársak hazafias magyar nótákat adtak elő általános tetszés mellett. Sorsolás fejezte be a kellemes együttlétet, igen szép bibliai falimondásokat és békebeli módon készült csigatésztát nyertek többen. A szeretetvendégség anyagilag is jól sikerült, nagyban hozzájárult a karácsonyi segélyezéshez. Az összejövetelt Mezey Béláné, a nőegylet elnöke rendezte hűséges munkatársaival, a nőegylet állandóan szorgalmasan dolgozó tagjaival.

A drágán adott savanyú cukor miatt 15 napi fogházra ítéltek egy hordárt

Ifj. Vigh Lajos debreceni MÁV hordárt árdrágítás miatt állították a debreceni törvényszék elé. Azzal vádolták, hogy a nyáron a debreceni pályaudvaron az átutazó német katonáknak a 62 filléres savanyú cukrot két pengőért adta el. A hordár azzal védekezett, hogy ő csak egy pengőért adta a cukorkát, nem drágított, mert csak a hordári díjazást számította fel a cukorkáknak a szállításáért. A cukorkákat megvásárolta a megbizás alapján, elvitte a katonákhoz, tehát joga volt az egy pengőt kérni. A hordár vallomásával szemben **Dékány Lajos** rendőr olyan vallomást tett, hogy a hordár két pengőért adta a 62 filléres cukorkát.

Dr **Pogány Béla** bíró a hordárt 15 napi fogházra ítélte el. Súlyosbító körülménynek vette, hogy német katonákkal szemben követte el az árdrágítást és ilyen módon rontotta az ország jóhírét is.

— **Álkulcsos betörés a Csillag-utcán.** Tóth István cipészmester Csillag-utca 102. szám alatti műhelyébe az elmúlt éjszaka álkulccsal betörtek és onnan nagymennyiségü anyagot és szerszámokat elvittek. A rendőrség megindította a nyomozás.

— **Sáros szekerek nem hajthatnak fel a vármegyei kövesutakra.** A májusi vármegyei közgyülés a közlekedésügyi miniszter leirata alapján foglalkozott a kövesútra felhajtott járóművek sártól való megtisztítása ügyében hozandó szabályrendelet kérdésével. A közgyülés akkor úgy határozott, hogy nem alkot szabályrendeletet, mert nem akarja esetleges kihágást eljárásokkal zaklatni a vármegye közönségét. A közlekedésügyi miniszter azonban a kövesút kímélése szempontjából utasította a törvényhatóságot, hogy alkosson szabályrendeletet. A szabályrendelet tervezete elkészült s eszerint másodszori esetben kihágási eljárást indítanak azok ellen, akik nem tisztítják meg a kövesútra felhajtás előtt a járművek kerekeit. Ezt útőrök fogják ellenőrizni.

— **Madagaszkár igazgatása ügyében megállapodás jött létre de Gaulle és Eden között.** Eszerint Madagaszkár igazgatását de Gaulle-ra bízzák, aki kötelezte magát, hogy a szigetet a brit hadviselés érdekében szervezi meg.

— **Kispesten 950 kisiakást építtet a főváros.** Az új lakásépítő programm háromezer kislakás építését tervezi a fővárosban. Ebből közel ezer azért kerül Kispesten megvalósításra, mert ott a fővárosnak alkalmas telkei vannak.

— **Ellopták értékes muffját egyik debreceni moziban** Kiss Józsefné Csóka-utca 11. szám alatti lakosnak 300 pengő értékben. A muffal együtt eltünt a károsult szomszédnője is, akit a rendőrség a lopás elkövetésével gyanúsít.

— **A hatósági bábák fizetésemelése tárgyában** Békés vármegye átirata kapcsán Hajdú vármegye közgyülése pártoló feliratot terjeszt illetékes helyre, hogy a hatósági bábák eddigi évi 406 pengő fizetése helyett belsőségi szolgálatot teljesítő szülésznők havi 80 pengő külsőségi szolgálatosok havi 100 pengőt kapjanak.

Ha gyomrát tulterhelte és ennek következtében émelygést és hányingert érez, igyék minél előbb egy pohár természetes **„Ferenc József" keserüvizet, mert ez az egész tápcsatornát** gyorsan és alaposan kitisztítja és csakhamar kellemes közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát!

Hathónapi börtön a drága csirkéért

A debreceni piacra öt par csirkét hozott eladni Holb Jenő balmazújvárosi rőföskereskedő. A csirkéket nem volt hajlandó eladni súlyra és a hivatalos áron, hanem többet kért. A rendőr háromszor is figyelmeztette, hogy nem szabad magasabb áron és csak „szemre" eladni a csirkéket, súlyra kell adni, hogy a hivatalos árat fizethesse érte a vevő. Holb kijelentette, hogy ő nem adja el akkor a csirkéket és inkább visszaviszi Balmazújvárosra.

A rendőr intézkedésére megmérték hatósági mérlegen a csirkéket és mivel megállapították, hoky a csirkéknek nincs olyan súlya, hogy a Holb által kért árat a vevő megadhatná, megtették ellene a bűnvádi feljelentést. Dr **Pogány Béla** törvényszéki bíró Holb Jenőt **hathónapi börtönre ítélte el.**

— **Tasnádi Nagy András beteg.** Tasnádi Nagy András, a képviselőház elnöke influenzában megbetegedett. A budapesti Szieszta szanatóriumban ápolják.

— **A bulgáriai Stara Zagorában a katonai törvényszék 8 kommunistát halálra, hármat pedig életfogytiglani, 12-t különböző idejü fegyházra ítélt.** Valamennyi vádlott kommunista propagandát üzött és romboló cselekményeket készített el. (MTI)

— **680 millió pengő adót fizetett Budapest lakossága** ez év 11 hónapja alatt — állapította meg a székesfővárosi pénzügyigazgató novemberi jelentésében.

— **Kodály Zoltán beteg.** A Székesfővárosi Zenekar hangversenyt tervezett Kodály 60. születésnapjának megünneplésére, azonban a kiváló zeneszerző megbetegedése miatt, ezt későbbre halasztották.

— **Ellopták a padláson kosárban tartott 50 pengőst** özv. Szabó Mihályné Hortobágy-utca 7. szám alatti lakostól. A tettes álkulccsal nyitotta fel a padlás ajtaját és úgy lopta el a pénzt.

— **A szállítás végett kirakott bútorok közül ellopták egy értékes dohányzóasztalt** Szántó Zsigmond bútorkereskedő, Zúgó-utca 3. szám alatti lakos kárára. A bútorokat vidékre akarták szállítani, de mire szekérre rakták volna, az üzlet elől eltünt az asztalka. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Az Árpád-téri templomban építkezés folyik a fütőtest átalakítására.** Az építkezés miatt a köznapi istentiszteleteket nem lehet megtartani. Vasárnapra az építési munkálatok előre haladnak annyira, hogy az istentiszteletet meg lehet tartani.

— **Drágán adta a tökmagolajat** Varga Lajos gazdálkodó és két literét 16 pengőért adott el. A debreceni törvényszéken elítélték Vargát 300 pengő pénzbüntetésre. Az ítélet jogerős.

— **Tilos alkoholtartalmú illatszereket gyártani** Olaszországban. A készletek eladását 1943 február végéig engedték meg.

Hasznos karácsonyi ajándékok kaphatók

Sesztina Lajos

vasnagykereskedésében

Debrecen, Ferenc József-út 23. sz.

A Debreceni Vas- és Rézbútorgyár R. T. főlerakata

Leghasznosabb karácsonyi ajándék: jó szemüveg, látcső, lornyette, fényképezőgép

Ungár József

látszerész és fotószaküzlete Széchenyi u. 1.

GYÁSZROVAT

Szabó Sámuel műszaki kereskedő 41 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 2 órakor lesz a köztemető díszravatalozó teréméből. Lakás: Szent Anna-u. 43. Dankó temetkezés.

Özv. Széles Györgyné Gardó Agnes 78 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délelőtt 11 órakor lesz a köztemető II/a. ravatalozó teréméből. Dankó temetkezés.

Özv. Schachiner Gézáné Zaicsek **Petronella** 80 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután fél 3 órakor lesz a köztemető II/b. ravatalozó teréméből. Dankó temetkezés.

Özv. Nagy Lajosné Kiss Mária 69. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a köztemető 3. ravatalozó teréméből. Lakás: Szabolcs-utca 3. Temetését Bartha vállalata végzi.

Balogh József kőfaragó 73. évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a köztemető 3. számú ravatalozójából. Lakás: Cserepes-utca 8. Temetését Bartha vállalata végzi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik felejthetetlen jó férjem elhunyta alkalmából mérhetetlen fájdalmunkat vigasztaló szavaikkal enyhíteni igyekeztek, ravatalára koszorút, csokrot helyeztek, ezúton mondunk fájó szívvel köszönetet. Özv. Bíró Sándorné családjával.

— **Mától kezdve tízperces közlekedés lesz a Hatvan-utcai villamosvonalon.** Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy a Béka szálloda—Baromvásártér vonalon december 16-tól, szerdától kezdve az eddigi 12 perces közlekedés helyett 10 percenként fognak a kocsik közlekedni. A kocsiknak a végállomásokról történő indulási idejét a kocsikban kifüggesztett menetrendben közöljük. A reáliskola előtti kitérőben levő megállóhelyet a Hatvan-utca és Reáliskola-utca sarkán, a Hatvan-utca és Szepességi-utca sarkán levő megállóhelyet pedig az itt újonnan létesített kitérőbe helyeztük át. A Debreceni Helyi Vasút Rt. üzletigazgatósága.

— **Algirban halálra ítéltek és kivégeztek hat németet,** akiket kémkedés címén állítottak bíróság elé.

— **A női kereskedelmi iskola nagysikerű ünnepélyt rendezett a sebesült katonák javára.** Harró Margit önképzőköri elnök megnyitó beszéde után Zrinyi Ilona szavalt, Riskó Anna és Végh Ilona énekszámot adtak elő Sándor Mária kíséretével, Nagy Vilma táncszámokat adott elő. A IV. osztály szavalókórusa, Csanádi Ilona, Harró Margit, Gál Aranka, Barna Vera, Csáthy Klára, Dalmi Lenke, Kiss Anna, Kiss Mária, Kiss Róza, Kovács Edit, Kovács Margit, Mayer Magda, Móritz Edit, Nátly Mária, Sulyánszky Katalin, Szalai Mária, Tóth Gizella, Vojth Ibolya és Vörös Adrien szerepeltek nagy sikerrel. A „Süt a nap"-ból egy vidám jelenetet adtak elő ezután a növendékek Márky Géza színművész betanításában. Harró Margit ötletesen konferált. Az ünnepély művészi rendezése Rózsa Lenke tanárnő érdeme.

Hirdetmény

a nyílt árusítási üzletek, valamint a fodrászüzletek zárórájának és munkaszünetének az 1942. évi karácsonyi ünnepekkel, valamint Szilveszter napjával és az 1943. évi január hó 1. napjával kapcsolatos szabályozásáról

Értesítem a város érdekelt lakosságát, hogy a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter úr 159.464—1942. K. K. M számú rendeletével a nyílt árusítási üzletek és fodrászüzletek karácsony előtti, karácsonyi és újévi záróráját az alábbiakban szabályozta:

I. Nyílt árusítási üzletek: Köznapi záróra.

A nyílt árusítási üzleteket 1942. évi december hó 11-től 1942. évi december hó 23 napjáig bezárólag terjedő időszakban este 7 óráig, december hó 24-én délután 5 (öt) óráig, december hó 31-én (Szilveszter napján) pedig este 6 óráig szabad nyitva tartani.

Aranyvasárnap

Az 1942 évi december hó 20-ra eső vasárnapon (aranyvasárnap) a nyílt árusítási üzleteket az élelmiszerárusításra berendezett üzletek kivételével d. e. 10 (tíz) órától este 6 (hat) óráig szabad nyitva tartani.

Az élelmiszerüzletek, a mészáros- és hentesüzletek vasárnapi munkaszünetét szabályozó rendelkezések ezen a vasárnapon is változatlanul érvényben maradnak, a cukorkaüzletek azonban d. e. 10 (tíz) órától este 6 (hat) óráig nyitva tarthatók.

Aranyvasárnapon délelőtt 10 (tíz) órától este 6 (hat) óráig kizárólag zárt edényben és csak az üzlethelyiségen kívül való fogyasztásra égetett szeszes italok is árusíthatók.

Utcákon és tereken az árusítani szokott cikkeket, ha a vonatkozó rendelkezések hosszabb időt nem állapítanak meg, az 1942 évi december hó 20-ára eső vasárnapon a nyílt árusítási üzletekre megállapított időtartam alatt szabad árusítani.

Karácsony első napja

Az 1942. évi december hó 25-én (karácsony első napján) a nyílt árusítási üzleteket egész napon át zárva kell tartani, kivéve a cukorkaüzleteket és virágüzleteket, melyek d. e. 10 (tíz) órától délután 2 (kettő) óráig nyitva tarthatók.

Karácsony második napja

Az 1942. évi december hó 26-án (karácsony második napján) a nyílt árusítási üzletek nyitvatartása tekintetében a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a mészáros- és hentesüzleteket, valamint a sütőipari üzleteket reggel 7 (hét) órától 11 (tizenegy) óráig, tej és tejtermékűzleteket pedig reggel 7 (hét) órától déli 12 (tizenkettő) óráig nyitva szabad tartani.

Újév napja:

Az 1943. évi január hó 1 napján (újév napján) a nyílt árusítási üzletek nyitvatartása tekintetében a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó általános rendelkezések az irányadók.

II. Fodrászüzletek

A fodrászüzleteket 1942. évi december hó 24-én este 7 (hét) óráig szabad nyitva tartani.

1942. évi december hó 25-én (karácsony első napján) a fodrászüzleteket egész napon át zárva kell tartani.

1942. évi december hó 26-án (karácsony második napján) pedig déli 12 órától kell zárva tartani.

A fodrászüzleteket 1942. évi december hó 31-én (Szilveszter napján) este 9 (kilenc) óráig szabad nyitva tartani.

Az 1943. évi január hó 1-én (újév napján) a fodrászüzleteket egész napon át zárva kell tartani.

Polgármester.

— **Az Árpád-téri iskolakörzet** Magyar Ifjúsági Vöröskereszt csoportjai együttesen tartották igen kedves és sok eredménnyel járt előadásukat a szegény iskolás gyermekek felruházása céljából. A két alkalommal megrendezett ünnepélyt Nagy Kálmán igazgató nyitotta meg, kiemelve a Vöröskereszt csoportok hatásos munkáját. Az előadásokon az I.—VIII. osztályos növendékek szerepeltek igen sok sikerrel, ügyesen, kedvesen Szebbnél-szebb karácsonyi és hazafias tárgyú szindarabokat adtak elő. A gazdag műsort hangulatossá tette a sok szavalat, dal, énekszám s eredeti magyar tánc. A kislányok ruhái is nagy tetszést arattak, pedig azokat ők maguk fillérekből és régi holmikból állították elő. — A Csonka-utcai iskola VIII. oszt. növendékei különösen kitüntek a sok tehetséges szereplőivel. A gyakorlati életben való helyes és ügyes forgolódásukat különben az is bizonyítja, hogy a mostani korondi kiállításon is tizennégy lányka vállalkozott a felügyeletre és árusításra. Nagyobb buzgalmat és lelkesedést már nem is fejthetnek ki ezen a téren. — A nagyszerű előadás megrendezésében fáradtságot nem ismerő buzgalommal működtek közre Törőné Korpássy Mária, Nagy Kálmán és Csathó Mária.

— **A nyomorékasszony tolókocsijára** tegnap adakoztak: K. S.-né 3, N. N. 2, N. N. 2 P-t.

Megbokrosodott ló belerohant a villamosba a Diószegi-úton

Az esti órákban a Diószegi-úti mázsaház közelében Kiss Lajos kocsis által hajtott ló ismeretlen okból megbokrosodott és szekerestől belerohant a mázsaház előtt haladó villamoskocsiba. A vezető, amint a ködben megpillantotta a szekeret, nyomban fékezett, azonban a szerencsétlenséget már nem tudta megakadályozni. **A kocsirúd betörte a villamos ablakát és a sarokban ülő Ács László 17 éves Rásó Gyula-utca 5. szám alatti lakost fején és tarkóján megsebesítette.** Ácsot a sebészeti klinikára szállították. A vizsgálat megindult.

— **Szegeden az éjféli misét a szokott időben tartják meg.** Glattfelder Gyula kinevezett kalocsai érsek, csanádi püspök körlevelében tudatta híveivel, hogy december 24-én, csütörtökön az éjféli misét Szegeden a szokott időben tartják meg.

— **Megkéselte a barátja.** Juhász József 40 éves sámsoni gazdálkodó kedden délelőtt a baromvásárra bejött több barátjával. Délután, mikor hazafelé indultak, összeszólalkoztak és egyik barátja késével állonszúrta. A mentők kötözték be sebét és a sebészeti klinikára szállították.

— **Nekihajtott a vonatnak.** István Ferenc 20 éves bakonyi legény kétlovas kocsival az ugodi vasútállomás közelében a vágányokon akart keresztülhajtani. A sötétben nem vette észre a Bánhida felől közeledő vonatot, melynek mozdonya a legényt halálra gázolta és kocsiját is összeroncsolta.

Karácsonyi szükségleteit idejében szerezze be!

Változatlan feltételek mellett állanak rendelkezésére a

„Takarékosság" Kereskedelmi R. T.

kötelékébe tartozó kiszolgáló cégek a „Takarékosság" R. T. minden mt. vásárlójának, aki érvényes vásárlási utalvánnyal rendelkezik.

Felvilágosítást nyujt és érvényes utalvánnyal látja el a „Takarékosság" Kereskedelmi R. T. Debrecen, Deák Ferenc utca 6.

Ujabb adományok Tóth György nászajándékára

[illegible] György rokkant honvéd r[illegible]e nászajándékul tegnap a következők küldtek be hozzánk adományokat: Debreceni vágólegények hentes csoportja 300, K. S-né 3, dr Somlyayné úrnő névnapi ajándékmegváltása 31, N. N. 2 pengő.

Ma lesz dr Pukánszky Béla professzor előadása a Német Tudományos Intézetben

Abban az értékes előadássorozatban, amelyet a Német Tudományos Intézet vezetősége ősszel kezdett meg, ma dr. *Pukánszky* Béla egyet. ny. r. tanár előadása következik. Az „Új Európa" című előadássorozat első darabjai inkább gazdasági jellegűek voltak, később került sor szellemtörténeti tárgyú előadásokra. Ezek sorában igen előkelő helyet foglal dr. Pukánszky Béla professzor előadása, aki *„Gerhart Hauptmann és Magyarország"* címmel tart ma délután 6 órakor előadást, mely iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Örökbefogadási hirdetmény

15—16 éves, római katolikus vallású, egészséges, feltétlen b[illegible] **esületes és jó családból** való 8 elemit vagy 4 polgárit végzett, háziasan nevelt, szerényigényű kedves modorú, ügyes, jól számoló és hűséges **apátlan, anyátlan hadiárva leánykát** magunkhoz vennénk, a trafikkezelésben kitaníttanánk, a teljes ellátáson és jó bánásmódon kívül havi 15 pengő zsebpénzt, szerető, nyugodt otthont adunk.

Elhalálozásunk esetén örökösünké tesszük, ha arra érdemes lesz, örökbefogadás mellett.

Sajátkezűleg megírt és fényképpel ellátott ajánlatokat sürgősen az alanti címre kérek küldeni, mert az állás január első napjaiban betöltendő.

Nagymádi és várbogyai **Bogyay Károly** trafiktulajdonos, Budapest Kőbánya, X., Gyömrői-út 1.

SPORT

A Debreceni VSC teli pihenőre vonult. A Szolnok mérkőzést nem lehet lejatszani, mert a szolnoki csapat Magyar Kupa mérkőzést játszik. Szabadkára sem mennek a debreceni vasutasok, egyrészt, mert a hosszú utazás fáradalmainak nem akarják kitenni a játékosokat, másrészt a Szabadkai VAK-nak elmaradt bajnoki mérkőzését kell lejátszani a pécsi DVAC-al. Ilyenformán a januárvégi tornatermi edzésekig pihenőre tértek a lilafehérek.

B. Nagy letiltása lejárt december 15-ikével. A kitűnő hátvéd tavasszal ismét játszhat.

Kisorsolták a vasárnapi Magyar Kupa-fordulót. A Ferencváros a Gammával, a BSZKRT a Vasassal, a Nagyváradi AC Ujpesttel, Szeged Kispesttel, a Szolnok a DiMÁVAG-gal játszik.

Ünnepélyes keretek között nyilt meg kedden a leventék első országos ökölvívó bajnoki versenye a Nemzeti Sportcsarnokban. Pehelysúlyban Gulya (VII. hdt.) legyőzte Mihályit (VI. hdt.). Könnyűsúlyban Varga (I. hdt.) legyőzte Szabadszállásit (VI hdt.). Kisnehézsúlyban Mihályi (VI. hdt.) legyőzte Dióslakit (IV. hdt.). Nehézsúlyban Kapocsi (IV. hdt.) győzött Mályi (VI. hdt.) ellen. (MTI)

Az MLSz elnöksége elfogadta Rubint Lajos JT-vezető lemondását.

Gorondi Imre vezeti a Jó Szerencsét—SAC MÁV NB III. bajnoki mérkőzést vasárnap.

Haidu nagyszerű szereplése volt a budapesti disztorna kelitemes meglepetése. Talajtornában különösen remekelt a sérüléssel kiálló nagyszerű debreceni tornásztehetség. Tóth betegen állt ki. Ha az egészséges Tóth, Santha és Mogyoróssy résztvesz a versenyen, fölényesen győzünk.

Markos Imre jövőre az NB II-be szeretné felhozni csapatát, az Aknaszlatinai BTE-t. A volt debreceni jobbszélsőnek, aki ma is, nemcsak mint edző, hanem mint játékos is oszlopa csapatának, nagy reménye van erre, mert az ABTE fölényesen vezeti az NB III. csoportjában.

Tarányi bajnokságot nyert a Dunakeszi Magyarság rendezésében vasárnap megtartott országos vasutas bajnoki birkózóversenyen.

Karácsonyra

minden szükségletét megbízható szolid áron szerezheti be

Feuer Divatház

férfi és női divatüzletében Csapó u. 26. szám. „Takarékosságra" is.

Férfiruha
Fiúruha

Grünfeld

úriszabóságából
Kistemplom mellett

KÖZGAZDASÁG

Az anyagelosztás decentralizálását kívánják az Ipartestület vezetői

Nagyszabású értekezletet tartott a kamara az ipartestületi vezetőkkel

A Kereskedelmi és Iparkamara dísztermében tartották meg dr. Radó Rezső kamarai főtitkár elnöklésével azt a nagyszabású értekezletet, melyen a Kamara területéről az összes ipartestületek kiküldöttei vettek részt.

Dr. *Radó* Rezső miniszteri biztos szép beszéddel nyitotta meg az értekezletet. A hős honvédeink önfeláldozó harcairól szólt és hangsúlyozta, hogy *itthon ma csak az teljesíti hazafias kötelességét, aki munkahelyén erejének teljes megfeszítésével dolgozik. Megnyugvással, megértéssel és türelemmel kell mindenkinek tudomásul vennie, hogy az igények kielégítésének határt szab a honvédelmi és közösségi érdekek szolgálata, ami mindenek felett való.* A rendelkezésre álló javakat igazságosan és egyenlően kell elosztani.

Majd kijelentette, hogy az *ipartestületi értekezleteket rendszeresítik, mert a Kamara fontos feladatának tartja, hogy az ipartestületek vezetőit szinte kiképezze a legfontosabb időszerű kérdések ismereteire. Különösen az ilyen nehéz időkben nagyon fontos, hogy az intézkedések célszerűek legyenek.*

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után dr *Harsányi* Imre ügyvezető titkár fontos tudnivalókkal gazdagította az ipartestületi vezetőket *az anyag- és áruellátási kérdések terén.* A nagy érdeklődést az mutatta, hogy *előadásához 22 ipartestületi elnök és jegyző szólalt fel.* Gyakorlati kérdéseket és kívánságokat tettek szóvá, ezeket *a Kamara gondosan feldolgozza és az illetékes országos vezető tényezők elé terjeszti a maga támogatásával együtt.*

A felszólalók nagy többsége azt a kívánságot hangoztatta hogy *az anyagelosztást decentralizálják és a feladat kivitelét bízzák a vidéki kamarákra, mert ezek a legjobban és legközvetlenebbül ismerik a kisiparosok üzemi viszonyait. A Kamara eddig is minden ilyen munkát a kézműiparosság teljes bizalmával és közmegelégedésre végzett el.* Az anyagellátásra fontos javaslatokat adtak be, ezeket a Kamara a kormány elé terjeszti. Részletesen foglalkoztak a tanoncoktatás, otthonok, iskolák és tanfolyamok ügyével, megvitatták a tanoncutánpótlás kérdését. Itt is sok hozzászólás hangzott el.

Pleskó Andras titkár a felmerült kérdésekben a Kamara véleményét és eddig kifejtett tevékenységét és a miniszterek elé terjesztett javaslatait ismertette.

Dr *Varga* Lajos kamarai titkár adózási rendeletekkel foglalkozott. Igen értékesek voltak főleg hangsúlyozott figyelmeztetései azokra a jogszabályokra vonatkozólag, melyek kisiparosok részére a kereseti adó kivetésénél jelentékeny kedvezményeket biztosítanak a kisiparosok részére.

Dr. *Ráday* László fogalmazó értékes felvilágosításokat adott az ipari árszabályozás kérdéséről. Fontos volt tudnia az ipartestületi vezetőknek, hogy a kisipari irányárak csak az ipartestületek által is ellenőrzött részletes kalkuláció előzetes elkészítése mellett állíthatók össze.

Rantal János dr. kamarai fogalmazó a vásári helypénzdíjak szabályozási tervéről tartott előadást, ezt a kérdést is alaposan megvitatták.

Az értekezlet reggeltől estig tartott és az iparosság érdekeinek lényeges előnyeire fog szolgálni.

*

Korpa kiutalás tejtermelők részére

Értesítem a tejtermelők és törzskönyvezett tehéntaró gazdákat, akik teheneik részére a közélelmezési ügyosztálytól korpát igényeltek a november, december hónapra korpa, illetve olajpogácsa mennyiség utaltatott ki és azt a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Tiszántúli kirendeltségének (Hunyadi u. 13.) szám alatti telepén az igénybejelentési lap szelvényeinek benyujtása ellenében naponta d. e. 8—11 óráig 3024—4849 sorszámig átvehetik.

Felhívom az igénylők figyelmét arra, hogy a korpa átvétele végett zsákot vigyenek magukkal.

Polgármester

Debreceni állatvásár

A hétfői sertésvásárra csak sovány sertést hajtottak fel, számszerint **258 darabot**, melyből eladásra került 134 darab. Árak: 200—315 fillér élősúlykilogrammonkint. Választott malac páronkint 42—70 P.

A keddi állatvásárba felhajtás 420 darab, gazdát cserélt 185 darab. Árak: vágóló 135—320, sülány igásló 165—300, közepes 300—650, jó 650—1100, kocsiló 1000—1600 P.

Szarvasmarhafelhajtás 870, eladás 597 darab. Árak: II. r. ökör 150, III. r. 130, II. r. bika 145, III. r. 125, II. r. tehén 140, III. r. tehén 120, II. r. borjú 170, III. r. 150. Tinó, ökör 160—185. Fejőstehén 600—1400 P. Irányzat élénk.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

GÁLOCSY legrégibb, nyomozó irodája országosan ismert. Zöldfa u. 3. sz. T: 28-72. 1232 1. 1

LEVELEZÉS

„EGY gyermek nem akadály" jeligére levél a kiadóban. 1715

ALKALMAZÁST nyer férfi

ÖNÁLLÓAN dolgozó asztalossegéd és tanuló felvétetik, bútor raktár, Kossuth u. 51. 1505 3. 16

CSAPOS-kimérőnek bekületes, józanéletü fiatalembert gyakorlattal felveszek. Petőfi-tér 3. szám. 1745

KIFUTONAK ügyes és megbizható 16 éves fiatalembert felveszek, Petőfi-tér 3. 1744

JOMUNKÁS fodrász segédet azonnal felveszek, Hermann, Miklós u. 2. 1742

SZOBAINAS és főzőmindenes, ügyes, megbizható felvétetik, Szent Anna u. 7. 1741

BETEGSÉG miatt házmestert keresek, január elsejére, de azonnal is lehet. Csapó u. 59. 1721

ALKALMAZÁST keres férfi

11—3 ÓRÁIG bármilyen állást vállalok. Simonffy u. 32. házfelügyelő, pince. 1753

ALKALMAZÁST nyer nő

SZALON csomagoló lányok felvétetnek, Harti cukorkaüzem, Nyugati u. 48. sz. 1748

BUTORÜZLETBE elárusitónő, aki bútorfényezéshez is ért, felvétetik. Cím a kiadóban. 1747

MUNKÁSlányokat rum és likör essencia üzembe felveszek. Jelentkezés 10 órától. Nemzetőr u. 4 1743

SEGED- és tanulólányt felvesz Demjén divatszalon, Kálvin-tér 9. 1737

FASZENES papir ragasztó lányok, vagy asszonyok felvétetnek, — Hatvan u. 21. Grünfeldnél. 1732

FODRÁSZ kisasszonyt felvesz Bíró, Deák Ferenc u. 26. 953

SZALONCUKROT csomagoló leányok felvétetnek, Tóth cukrászda, — Kossuth u. 17. 978

ÜGYES, megbizható kiszolgálónőt felvesz borüzlet, Piac u. 55. 974

ALKALMAZÁST keres nő

MOSÁST vállalok. Cím Sóvágó Imréné, Thali K. u. 14 szám 1738

HÁZVEZETŐNŐNEK vagy gondviselőnőnek elmennék nyugdíjas özvegyasszony, Bihari telep, Kincseshegy u. 4. sz özv Nyiri Gáborné. 1719

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

BEJÁRÓNOT reggeli órákra felvesz Berzékiné, Piac u. 38. 1685

BEJÁRÓ, jól főző mindenest felvesz cukrászda Kossuth u. 11. 1692

FIATAL bejárónő, Ajtó u 21 szám alá azonnali belépésre felvétetik. 972

MINDENES bejárónőt felveszek, Kossuth u. 6. cukrászda. 1757

MINDENEST azonnali belépésre felveszek, Simonyi út 24. 1750

FIATAL bejárónő, Ajtó utca 21 szám alá azonnali belépésre felvétetik. 1749 vv.

BEJÁRÓNŐ jó bizonyítvánnyal, délelőttre felvétetik Magoss György-tér 13. földszint, első lépcső 1746

DÉLUTÁN 2 órától mosogatáshoz bejárónőt felveszek, Rényiné, Miklós u. 4 szám. 975

BEJÁRÓNŐT napi 2 órára felveszek, könyvkereskedés, Kálvin-tér 19. sz. 1723

TANYÁRA mindenesnőt keresek azonnali belépésre jelentkezés Szepességi u. 28. 1718

VENDÉGLŐI szakácsnő azonnal felvétetik, étkezde, Batthyány u. 11. sz. 983

MINDENES bent lakó s egy bejárónő felvétetik, Piac u. 67. 984

MINDENES főzőnőt, — hosszú bizonyítvánnyal keresek elsejére. Jelentkezni lehet reggel 10-ig, Markovits, Hatvan u. 6 II. lépcső IV. em. 29. 985

AJÁNLAT

KARÁCSONYRA különösen szép ajándékok, kazetták, kölnik, parfümök, puderek, előnyösen a Földes illatszertárban, József kir. herceg u. 1. (Címre ügyelni) 1260 12. 25.

TÖRÖTT gramofonlemezért 2 pengőt fizetek. Villanykörtecsere 30 fillér. Bíró, Hunyadi 22. 1662 12. 17

SZAPPANNAK való zsírt szappanra becserél Pál János szappanosmester, Kölcsei-u. 8. — 1737 1. 19

KABÁTOKAT csináltasson, fordíttasson „Margónál" csinos alakitások 30 pengőtől Bethlen u 29 1937 12 25

SZŐRMEBUNDÁKAT olcsón készit, javít, alakit Kováry szücsmester püspöki-palota. 1232 12 22

FALI, irodai naptárak 1943 évre már kaphatók, papirüzlet, Hunyadi u. 23 1565 12 21

HASZNÁLT szörmebundák megvételét, eladását vállalom. Kifakult szörmebundáját újra festi Kováry szücsmester, Kálvin-tér 19. püspöki palota. 1174 1. 8.

ARANYAT fogaranyat s ezüstöt veszek. Aranyműves munkát vállalok Pollák, Hatvan u 2. 299 1. 8

ÉRTÉKES vásznait biztos kézben dolgoztassa. Varrás, himzés, monogramozás felelősséggel Favorit, Csapó-u. 24. 125 2. 5

LEGOLCSOBBAN fest, tisztit Weisz kelmefestő, Arany János-utca 29 Keresztépület. 1900 vv

KARÁCSONYRA mese és képeskönyvek nagy választékban Acél antik váriumban, Révész-tér. 742 1. 3.

HASZNÁLT varrógépet vesz, elad, cserél ifj. Lévai, Kassa út 1. telef. 33-94. szám. 2. 28. 228

MOSDÓszappant és borotvaszappant előjegyzett vevőink f. hó 18—24-ig átvehetik. Héthy Elekné illatszerüzletben Ferenc József út 40. sz. Hangya átjáróban. 976

TAKARÉKTŰZHELY nagy kétsütős majolikás alkalmi áron eladó. — Kozma, Csapó u 41 1720

KARÁCSONYI jándéktárgyak, illatszerek, kézmosók, legolcsóbb árban Héthy Elekné illatszerüzletében. Piac u 40. átjáróban. 977

KERESLET

TÖRT aranyat, ezüstöt, brilliánst magas árban veszek, Takács Sándorné, Piac 66. 393 1. 9

ARANYAT, ezüstöt, fog aranyat, legmagasabb árban veszek, Frankl, Piac u. 73. 1709 3. v

ÖNKÉNTESNEK való extra szurony, esetleg derékszíjjal megvételre keresek, Takács, Batthyány u.. 4. 1751

ÉLELMISZER, ITAL

URADALMI téli álló fajalma, nagyban és kicsinyben, egész nap, Rákóczi u. 7. pince. 1475 1. 28

TÁRS

TÜZIFA és szén üzlethez tőkéstársat keresek, „Telephely van" jeligére 1728

ÖSKERESZTÉNY rőfös és rövidáru kereskedéshez pénzestársat keres, Jelige „Garancia". 1729

HANGSZEREK

ZONGORA-HANGOLÁST tizenötéves kiváló képzettséggel vállalok, Vargyas, Nap u. 17. 522 1. 3

ZONGORÁT, tangóharmonikát szájharmonikát, hegedűt hangszereket húrokat legolcsóbban árusit, javít Tanczer hangszerkészitőmester Batthyány-u. 1., emeleten. 803 1. 6

JÓÁLLAPOTBAN levő táskagramofont vennének, lemezekkel, Ferenc József út 10. házmesternél. 733

PIANINÓ kölcsönhasználatra, azonnalra v elsejére bérbeadó. Megtekinthető: Széchenyi u. 33. jobbra. 979

RÁDIÓ

RÁDIÓT minden típust javít, évtizedes gyakorlattal Szabó műszerész, Csapó-u. 84. tel.: 32-54 2. 20. 1534

JÓHANGU 2+1-es amatőr rádió olcsón eladó. Honti u. 8 B. 980

RÁDIÓ hálózati és telepes eladó, Kálvin-tér 5., emelet jobbra 1727

BÚTOR

ANTIK hálóbútor eladó Értekezni Piac 22. házfelügyelő. 397 vv

MINEK a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat udvari bútorüzletemben Brilliné Piac 7., udvarban. 476 12. 30

CSODASZÉP hálók, s ebédlők, kombinált szobák, konyhák, rekamé, hosszú zongora eladó, Kossuth u. 51. bútor raktár. 1505 3. 16

EGY világos fenyőfa hálo eladó. Ruyter u. 46. 1726

TÜZELŐANYAG

FASZÉN tüzelési és ipari célra kapható Grünfeldnél, Hatvan u. 21. 1731

ÁTADÓ ÜZLET, VENDÉGLŐ

TELJES berendezéssel jól vezetett cipészműhely olcsón eladó., Rakovszky u. 38. Érdeklődni lehet ugyanott. 982

KIADÓ LAKÁS egyszobás

EGY szoba, előszoba, használattal azonnal kiadó. Széchenyi u. 7. sz., emeleten 981

SZOBA, konyha, spájzos lakásom azonnal átadom, tisztviselővel „Simonyi út" jelige kiadóba kérem. 1724

BÚTOROZOTT SZOBA

BUTOROZOTT szoba előszobával, két úr részére kiadó. Miklós u. 36. sz. 1672

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba, fürdőszobával kiadó. Rákosi Jenő u. 5. földszint 3. 1756

KÖZPONTIfütéses szép utcai szoba, két személyes, elsőrendü, ellátással kiadó. Cím a kiadóban. 1755

KÉTSZOBA, konyha, fürdőszoba, egyedül álló lakás, bútorozva, vagy anélkül kiadó. Cím a kiadóban. 1736

UTCAI bútorozott szoba zsidó családnál kiadó Burgundia u 4. földszint jobbra. 1734

EGY SZOBA, előszoba, fürdőszoba, bútorral, v bútor nélkül kiadó Telefon: 22-99. 1730

ELVESZETT

ELVESZTETTEM női pénztárcát 33 pengő, 2 kis kulcs, kereszt tartalmával. Becsületes megtaláló jutalom fejében adja be a kereszte:, a pénzt megtarthatja Mezei Erzsébet, Piac u. 77 I. em. 5 ajtó. reggel 8—délután 5 óráig. 1691

BETHLEN u. 23 számtól, Szegfü u. 20. számig elvesztettem egy sötétkék retikült. Megtaláló ja jutalom ellenében adja vissza Szekfü u. 20. szám alá. 1755

ELVESZETT egy arany karperec csattja az Arany János u. sarkán. Megtaláló jutalmat kap. Arany János u. 3. keresztépület. 1712

VEGYES

DISZNÓÖLÉST vállalok helyben, vidéken, tanyán. Levelekre válaszolok. Szuhanics Mihály hentessegéd, Jánossy u. 81. szám. 783 12. 31.

GRAFOLÓGUSNŐ minden egyén kézirásából biztos analizist nyujt. Széchenyi u. 43. 1658

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

SZÜRKE bueno bunda, vékony alakra eladó. Svetits bérház, harmadik lépcső, I. em. 8 1673

INGÓSÁG VÉTEL

35 LITERES zsirosbödönt keresek megvételre. Cím a kiadóban 1739

BAKANCSOT 34-ast veszek Cím a kiadóban. 1722

INGÓSÁG ELADÁS

ELADÓ étkezdébe, vagy nagyobb konyhába való piehezett mosogató Hon védtemető u. 6 1530 vv.

FÜGGÖNYÖK, színes konyhaasztal, kopirprés képrámák eladók, Szent Anna u. 7. 1740

LÉGPUSKA konyha kredenc, gyermekruhák, — eladoók. Vilmos cs. út 32. szám. 1735

NÉGY MÉTER női szövet, 2 méter feketeglotz egy szoknyára való fekete szövet, régi gyapjú anyag eladó. Cím a kiadóban. 1725

ELADÓ egy folytonégő „Perpetum" kályha. — Megtekinthető délután 3 4 óra között, Bánffy u. 16. sz. alatt 1711

GAZD. TERMÉNYEK

ELADÓ Vérvölgyön tönek, árpa, búzaszalma, s csutka. Érdeklődni lehet Miklós u. 39. 1714

INGATLAN-FORGALMI IRODÁK

KERESEK megvételre 200—400 kat. hold nyáron is bővizü, álló vagy folyóvizből öntözhető ingatlant. Debrecen—Tiszafüred vonaltól délre. Tulajdonosok ajánlatát „Sasok épület" jeligére a kiadóba sürgősen kérem. 1481

ELADÓ HÁZ

KÜLSŐVÁSÁRTÉR 15. sz. 826.60 négyszögöl telek két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

ELKÖLTÖZÉS miatt eladó Tegez-u. 21. alatti ház 10 éve fennálló jómenetelü füszerüzlettel azonnal beköltözhető lakással. — Érdeklődni: ugyanott. 2+

ELADÓ 3 éves Tegez-u. 54. számú azonnal beköltözhető ház P 2260-ért, valamint a Balaton-utca 70. számú ház 1100 négyszögöl földdel. Értekezni Károly Ferenc József-ut 14. Kálmánchelyi fatelepen, Komlóssy-út 58. 3+

ELADÓ családi ház, 4 szobás, komfortos, beköltözhető lakással, 45,000. Arany János utcán, Honvéd u. 3. üzletes sarokház, pénzbefektetésre, potom 19,000 P. Nagy Pál u. 9. egyszerűbb háromszobás, azonnal beköltözhető lakással eladó. 14,000 P. Pataky, Péterfia u. 53. 1752

HÁZ eladó sürgösen 513 négysögöl, teher van, Lónyay u. 26. 973

ELADÓ HÁZHELY

HÁZHELY eladó Hajdú szoboszlón, Rákóczi u. 74. szám alatt, az állomás közelében, hatszáz négyszögöl. Szurmay u. 1. sz. alatt, a fürdőtől nem messze 425 négyszögöl. Értekezni lehet mindkét telek ügyében Hajdúszoboszlón. Rákóczi u. 74. 1675 vv

SZÉCHENYI-U. 85 sz. nagyobb telek egytagban eladó. Cím megtudható a kiadóhivatalban. 1+

ELADÓ FÖLD

15 HOLD prima fekete föld Hajdúszoboszlón eladó. Közvetítőt díjazok. Cím a kiadóban. 537 vv

ELADÓ ÁLLATOK

ELADÓ egy darab mangalica sertés, ártány, 19 hónapos, Déli-sor 29 1716

Szerkesztéséért felelős
PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős
IFJ. SZIGETHY GYULA
igazgató
Kiadja és nyomja a
TISZÁNTÚLI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető
SZIGETHY KÁROLY